

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Opetus- ja
kulttuuri-
ministeriö

AJANKOHTAISTA ELINIKÄISESTÄ OHJAUKSESTA nro 4, syyskuu 2017

Lukijalle	2
Kasvupalvelu-uudistuksen valmisteluun lisää aikaa ja kasvupalvelun ja markkinan rakentamisen ja ohjauksen seminaarin antia Ohjaamoja vakinaistetaan Toimenpide-esityksiä maahanmuuttajien koulutuspolkuihin ja siirtymiin Oppisopimusviikko 9.-13.10.2017	
Elinikäinen ohjaus Suomessa	
Alueellisten ELO-ryhmien verkostoja	
Virkeää ELOa Kainuussa	3
Tehemä yhdessä — ELO-verkostossa tehtävä yhteinen työ Lapissa	4
Uudenmaan ELO-verkosto	5
Ohjaamojen hyviä käytäntöjä	
Ohjaamopyörän avulla Forssan nuorten palvelut näkyviksi	6
Ohjaamo Jyväskylä Bermudankolmiota taltuttamassa	6
Koulutuksenjärjestäjät saavutettavissa Keski-Uudellamaalla	8
Startista potkua urasuunnitteluun — Ota Ote-ryhmästä otetta arkielämän taitoihin — Ohjaamo Pientare Pieksämäellä	9
Monialainen ohjaustyö — Ohjaamo Helsingissä	10
Yhteisestä työstä — yhteiseen työhön Ohjaamoissa	11
Nuorten työllistymistä edistetään työvaltaisen oppimisen keinoin SOSMET- hankkeessa	13
Mikä on ohjausalan rooli kasvupalveluiden kehittämisessä — opinto-ohjaajaopiskelijan pohdintaa harjoittelusta TEMlissä	15
Koulutusta tarjolla	
Tuloksellista verkostotyötä osaamisen kehittämisellä — Kaakkois-Suomi kasvuun!	16
Opettajankoulutusfoorumin seminaari 27.9.2017	
ELO-torin koulutuskalenteri	
Eurooppalainen dysleksiviikko 2.-8.10.2017	
Ohjausalan pohjoismainen ja kansainvälinen yhteistyö	
Keskustelua ohjauksesta Ruotsin ja Suomen välillä	17
Euroopan julkisten työvoimapalvelujen verkoston vertaisoppimisseminaari uraohjauksesta ja elinikäisestä oppimisesta Helsingissä kesäkuussa 2017	18
Suomalainen ohjausasiantuntijuus näkyi ja kuului Koreassa kesäkuussa 2017	18
Massachusetts Institute of Technology (MIT) Career Development handbook 2017-2018	18
Ajankohtaiskatsauksen aineistojen kirjoittaminen	20

Lukijalle

Ajankohtaiskatsaus löytyy Pedanetistä osoitteesta <https://peda.net/hankkeet/elotori> >Tiedotteet.

Kasvupalvelu-uudistuksen valmisteluun lisää aikaa

Hallitus päätti heinäkuun 2017 alussa jatkaa sote- ja maankuntauudistusta siten, että uudistus tulee voimaan 1.1.2020 – alkuperäinen aikataulu siirtyy vuodella eteenpäin. Muutokset koskevat myös maakuntien kasvupalveluita.

Muutos antaa mahdollisuuden parempaan valmisteluun. Aluekehittämisjärjestelmään ja kasvupalveluihin liittyvät lait annetaan eduskunnalle samassa aikataulussa kuin sote-lait eli maaliskuussa 2018. Tällä hetkellä aluekehittämis- ja kasvupalvelulaeista tehdään perustuslakianalyysia. Sidosryhmien kuulemistilaisuudet on tarkoitus järjestää lokakuussa 2017, jonka jälkeen lainsäädännön arviointineuvosto arvioi esitykset. Laintarkastus tapahtuu tammihelmikuussa 2018.

Kasvupalvelumarkkinoiden rakentumisen kannalta lisävuosi mahdollistaa esimerkiksi uusia kilpailullisia kokeiluja. Juridisella puolella sote-markkinoiden rakentaminen antaa suuntaa kasvupalveluille. Alueellisia työllisyyskokeiluja viedään loppuun alkuperäisessä aikataulussaan. Kokeilujen opit ja kokemukset arvioidaan ja välivuosi käytetään kasvupalvelujen maakuntamallin valmisteluun.

Nykyisten ELY-keskusten ja TE-toimistojen johdon nimityksiä jatketaan vuoden 2019 loppuun asti. Valtioneuvoston ja alueiden vuorovaikutteinen valmistelutyö jatkuu ja nykyisten virastojen toiminta- ja palvelukyky varmistetaan.

Teksti: Työ- ja elinkeinoministeriö

Kasvupalvelun ja markkinan rakentamisen ja ohjauksen seminaarin antia

Työ- ja elinkeinoministeriö järjesti **kasvupalvelun markkinanteeman tilaisuuden Säätötalolla 30.8.2017**. Tilaisuus kokosi laajasti hallinnon ja maakuntien edustajia sekä työvoima- ja yrityspalvelujen tarjoajia keskustelemaan tulevasta uudistuksesta markkinoille siirtymisen ja markkinoiden ohjauksen näkökulmasta. Säätötalolla kuultiin kansainvälisiä oppeja järjestäjä-tuottajamallin rakentamisesta sekä monipuolisesti kansallisia näkökulmia uuden palvelurakenteen kriittisistä tekijöistä.

Lisätietoa <http://tem.fi/kasvupalvelun-markkinan-rakentamisen-ja-ohjauksen-seminaari-30.8.2017>

Ohjaamoja vakinaistetaan

Hallituksen puoliväliriihen 2017 linjaukset sisälsivät muun muassa toimenpideohjelman nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Yhtenä toimenpiteenä hallitus päätti suunnata Ohjaamo-toiminnan vakiinnuttamiseen viiden miljoonan euron vuosittaisen lisärahoituksen vuoden 2018 alusta vuoden 2021 loppuun. Tavoitteena on tehostaa, selkeyttää ja koota yhteen nuorille tarkoitettuja ohjaus-, sosiaali-, terveys-, työvoima- ja nuorisopalveluita ja lyhentää samalla palveluprosessien kestoa. Vakiinnuttamiseen varattu rahoitus on siirretty ministeriöiden yhteisellä päätöksellä työ- ja elinkeinoministeriölle, joka on siirtänyt rahat TE-toimistojen toimintamäärärahoihin ja edelleen ohjeistanut TE-toimistoja niiden käytöstä.

Rahan jakamisessa on käytetty alueellisesti keskeisimpinä kriteereinä nuorten määrää, peruskoulupohjaisten 20-29 -vuotiaiden määrää sekä alle 30-vuotiaiden työttömien ja maahanmuuttajataustaisten työttömien määrää. Rahan jakamisessa on päädytty tukemaan Ohjaamojen maanlaajuista kattavuutta siten, että tulevissa maakunnissa olisi kussakin vähintään yksi Ohjaamo.

Lisätietoa <http://kohtaamo.info/ajankohtaista>

Toimenpide-esityksiä maahanmuuttajien koulutuspolkuihin ja siirtymiin

Maahanmuuttajien koulutuspolkujen nopeuttaminen ja joustavat siirtymät –työryhmän toimenpide-esityksillä pyritään muun muassa helpottamaan ja nopeuttamaan maahanmuuttajien siirtymistä jatko-opintoihin ja työmarkkinoille.

Lisätietoa http://tem.fi/artikkeli/-/asset_publisher/tyoryhmesiittaa-kehittamistoimia-maahanmuuttajien-koulutuspolkuihin-ja-siirtymiin?utm_source=dvtr.it&utm_medium=twitter

Oppisopimusviikko 9.-13.10.2017

Oppisopimusviikon (9.-13.10.2017) tarkoituksena on, että mahdollisimman moni saisi kuulla oppisopimusopiskelun mahdollisuuksista. Viikkoon voivat osallistua kaikki oppisopimuksesta kiinnostuneet. Oppisopimusviikon virallisena suojelijana toimii opetusministeri Sanni Grahn-Laasonen. Oppisopimusviikon järjestää Oppisopimus.fi-verkosto yhdessä kumppaniensa kanssa. Oppisopimusviikon ohjelmassa on webinaareja sekä livetapahtumia.

Oppisopimusviikon teemat:

- Opiskelijat ma 9.10. • Nuoret ti 10.10.
- Työnantajat ke 11.10. • Työpaikkakouluttajat to 12.10.
- Yrittäjät ja mentorit pe 13.10.

Lisätietoa <https://www.oppisopimus.fi/oppisopimusviikko/>

Alueellisten ELO-ryhmien verkostoja

Virkeää ELOa Kainuussa

ELO-toiminta Kainuussa on tällä hetkellä aktiivista ja ohjaustoimijoita osallistavaa. ELO-työryhmä kokoontuu säännöllisesti ja Kainuun ELO-toimintaa on kehitetty Mun juttu -meidän tulevaisuus -hankkeen (ESR) tuella kevästä 2016 alkaen. Aikuis- ja täydennyskoulutuspalvelut AIKOPAN koordinoima hanke on tuonut alueen ELO-työskentelyyn mukaan eri organisaatioista paljon uusia ihmisiä ja näkökulmia. Hanke on koonnut kehittäjäryhmät pohtimaan ELO-työskentelyä yhteistyön kehittämisen näkökulmasta viiden keskeisen teeman kautta: ELO-strategian uudistaminen, ELO-verkoston toiminnan kehittäminen, monikulttuurinen ohjaus, ohjausosaaminen ja yritys yhteistyö.

ELO-strategian uudistaminen

Uusi Kainuun ELO-strategia 2017–2020 on valmistunut. Strategian tavoitteena on edistää ja tiivistää alueella tehtävän ohjauksen verkostomaista toimintaa. Strategian perustana ovat alueen keskeisten ohjausta tekevien organisaatioiden strategiat sekä Kainuu-ohjelma. ELO-strategian keskeisiksi teemoiksi on nostettu asiakaslähtöisyys, maakunnallisuus, motivointi ja kannustaminen.

ELO-verkoston toiminnan kehittäminen ja monikulttuurinen ohjaus

ELO-verkoston toiminnan kehittämisen työryhmässä on keskitytty siihen, miten Kainuussa voitaisiin vahvistaa eri organisaatioissa tehtävän ohjaustyön sekä ohjaustyötä tekevien ammattilaisten keskinäistä tuntemista, lisätä ohjauksen parissa toimivan verkoston yhteistyötä ja kehittää välineitä ohjauksen verkostotyöhön sekä viestintään. Hyvin paljon on kyse myös viestinnästä ja eri verkostojen jäsenten osaamisen tehokkaammasta hyödyntämisestä.

Monikulttuurisen ohjauksen kehittäjäryhmän työskentely puolestaan on keskittynyt neljään teemaan: räätälöidyt ja yksilölliset ohjauspolut, perheen ja erilaisten perhetilanteiden huomioonottaminen ohjauksessa, monikulttuuriseen ohjaukseen liittyvän tiedon ajankohtaistaminen koulutusten ja seminaarien avulla sekä monikulttuurinen opinto-ohjaus. Työryhmä on ollut paikka, jossa moniammatillista vuoropuhelua, yhdessä tapahtuvaa ääneen ajattelua ja verkostoyhteistyötä on viety eteenpäin. Moniammatillisesta ryhmästä on muodostunut kehittäjäjoukko, joka jo melko kattavasti läpäisee monikulttuurisen ohjauksen alueellisen toimijaverkoston. Konkreettisenä tuotoksena ryhmä toteuttaa kulttuuriviikon syksyllä 2017.

Ohjausosaamisen kehittäminen ja yritys yhteistyö

Ohjausosaamisen kehittäjäryhmässä on yhteisiksi kehittämisen kohteiksi valittu vuorovaikutus- ja tiedonhakataidot sekä asiakaslähtöisyys, joihin liittyen toteutettiin vuonna 2017 kaksi koulutusta: Ohjaamisen ja vuorovaikutuksen koulutus NLP-työkalujen kautta sekä verkko-ohjaamisen koulutus.

Yritys yhteistyön kehittämisryhmälle määriteltiin teemoiksi ennakoitintiedon hyödyntäminen ohjaustyössä, yritysten, oppilaitosten ja muiden toimijoiden yhteistyön kehittäminen ja sen pohdinta, miten saadaan osajia Kainuun työmarkkinoille.

Ryhmä järjestää vuoden 2017 aikana nuorille suunnattuja yrittäjyysaiheisia tilaisuuksia, joissa nuoret alueen yrittäjät kertoivat oman tositarinansa yrittäjyydestä. Tilaisuuksien kautta pyritään vaikuttamaan siihen, että nuoret voisivat löytää oman intohimonsa, esimerkiksi yrittäjyyden kautta. Toisaalta tavoitteena on saada oppilaitokset, yritykset ja julkiset toimijat jatkuvaan yhteistyöhön alueen yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Verkostomainen yhteistyö tulee edelleen olemaan tärkeässä roolissa, kun hallintorakenteet muuttuvat maakuntaudistuksen myötä. Elinikäisen ohjauksen tunnettavuuden lisäämiseksi Kainuussa uuden ELO-strategian sisältöä halutaan tuoda tulevina vuosina esille teemoittain, jotta huomiota saadaan kiinnitettyä tärkeiksi koettuihin ohjaustyön näkökulmiin.

*Teksti: Kainuun ELO-työryhmän puolesta
Työvoima-asiantuntija Mervi Summanen
Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY)
029 502 3605 tai +358 50 351 1172
mervi.summanen@ely-keskus.fi
www.ely-keskus.fi/kainuu*

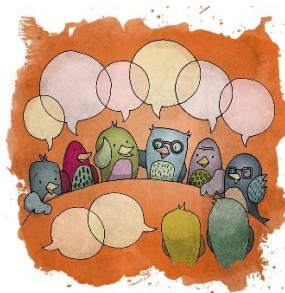
Tehemä yhdessä — ELO-verkostossa tehtävä yhteinen työ Lapissa

Lapissa on tehty jo pitkään aktiivista verkosto- ja yhteistyötä elinikäisen oppimisen ja ohjauksen edistämiseksi ja koordinoimiseksi. Yhteistyössä eri toimijoiden kanssa on Lapissa kehitetty TNO-palvelujen toimintajärjestelmä. Samoin on laadittu [aikuiskoulutusstrategia](#) sekä uusittu [TNO-strategia vuoteen 2025](#). Strategiatyöllä ja toimintajärjestelmällä on haluttu varmistaa verkostotyön jatkuvuutta ja vaikuttavuutta sekä palvelujen saatavuutta ja laadun kehittämistä. Parhaillaan Lapissa ollaan uudistamassa Lapin TNO-palvelujen kumppanuussopimusta, jossa sovitaan yhteistyön jatkamisesta ja vahvistamisesta maakunnallisten elinikäistä oppimista ja ohjausta koskevien strategioiden toteuttamiseksi. Ensimmäinen sopimus laadittiin vuonna 2012 ja sen solmi noin 30 toimijaa.

Toimintajärjestelmän mukaisesti elinikäisen oppimisen ja ohjauksen kehittämistä ohjaa maakunnallinen **Lapin elinikäisen oppimisen johtoryhmä**, joka toimii ylläpitävänä maakunnallista yhteistyötä koordinoivana elimenä. Sen tehtävänä on myös ohjata, seurata ja arvioida Lapin koulutusta ja ohjausta koskevien strategioiden tavoitteiden toteuttamista.

Maakunnallisen yhteistyön koordinoimisesta vastaa **Lapin ELO – Elinikäisen oppimisen ja ohjauksen yhteistyöryhmä**. Sen tavoitteena on ohjata monikanavaisten TNO-palvelujen kehittämistä ja arvioida osaltaan ohjauksen laatua, saatavuutta ja kehittää ohjausosaamista.

TNO-toiminnan käytännön työn kehittämisestä ja yhteensovittamisesta vastaa **Lapin TNO-palvelujen koordinaatioryhmä**. Sen tehtävänä on esimerkiksi kehittää alueen monihallinnollista ja -ammattillista TNO-toimijaverkostoa ja varmistaa kysyntälähtöisen TNO-palvelujen alueellinen kattavuus. Se myös ylläpitää ja kehittää TNO-henkilöstön osaamista sekä koordinoi yhteisten toimenpiteiden ja tapahtumien järjestelyjä.

Lapin TNO-palvelujen alueryhmiä on neljä: Keski-Lapin, Länsi-Lapin, Itä-Lapin ja Saamelaisalueen alueryhmät. Näiden ryhmien tehtävänä on lisätä alueen TNO-toimijoiden keskinäistä vuorovaikutusta, jakaa ja kehittää asiantuntijuutta sekä järjestää yhteisiä ktilaisuuksia. Alueryhmillä on edustus koordinaatioryhmässä.

Strategisesti merkittävänä avauksena kuluvan vuoden aikana on otettu käyttöön Lapin TNO-verkoston yhteiset palvelutuotteet, kuten Lapin koulutusneuvonta -palvelu ja Lapin palveluja ja mahdollisuuksia kokoava sivusto www.lapintno.fi (arjenhallinta, koulutus ja työllistyminen). Samalla on tehostettu yhteistä tiedottamista ja viestintää Lapin TNO-palvelujen somekanavissa. Yhteinen ponnistus on myös joka toinen vuosi järjestettävä ETAPPI – Lapin yhteistyöfoorumi, joka tänä vuonna järjestetään 28. - 29.9. Torniossa.

TNO-toimintajärjestelmän mukaisen yhteisen työn haasteina on turbulentti toimintaympäristö ja organisaatiomuutokset. Kehittämistyön tulokset ovat muutosten keskellä vaarassa unohtua ja jäädä resurssimattana. Ja sitten pyöräähä aletaan taas keksiä uudestaan!

Toimintamallia on Lapissa toteutettu nyt noin neljän vuoden ajan ja se on osoittautunut toimivaksi maantieteellisesti laajan ja ominaispiirteiltään heterogeenisen alueen verkosto- ja yhteistyön jäsentäjänä ja alustana. Maakuntauudistukseen valmistautuessa verkoston jatkuvuutta on haluttu turvata ja kehittää niin, että ryhmien toimikaudet jatkuvat yli maakuntauudistuksen. Samalla on tehostettu yhteistä tiedottamista ja viestintää, jotta kaikki olisivat tietoisia, miten toimitaan nyt ja tulevaisuudessa.

Teksti: Johtava asiantuntija Satu Huikuri, Lapin ELY-keskus, satu.huikuri@ely-keskus.fi ja

*Lapin TNO-palvelut-projektinhenkilöstö:
Opetuspäällikkö Helena Kangastie, Lapin ammattikorkeakoulu, helena.kangastie@lapinamk.fi
Suunnittelija Piia Kilpimaa, Lapin yliopisto, piia.kilpimaa@ulapland.fi
Projektipäällikkö Mirva Petäjämaa, Ammattiopisto Lappia, mirva.petajamaa@lappia.fi
Projektisuunnittelija Arja Taavetti, Rovaniemen koulutus-
kuntayhtymä, arja.taavetti@lao.fi
Suunnittelija Anna Vanhala, Lapin yliopisto, anna.vanhala@lappia.fi*

Uudenmaan ELO-verkosto

Ohjauksesta hyötyy niin äiti kuin tytär

Uudenmaan Elinikäisen ohjauksen yhteistyöryhmässä todettiin heti toiminnan alussa, että tiukka alueellinen koordinointi Uudenmaan kokoisella alueella, jossa toimijoita on satoja, taitaa olla epärealistinen tavoite. Päätettiin tehdä sitä mitä osataan ja mikä on verkoston kannalta sekä realistista että tarpeellista: Välittää tietoa eri toimijoiden välillä, jakaa tietoa alueellisesti mahdollisimman kattavasti ja ennen kaikkea – keskittyä ohjausosaamisen edistämiseen.

ELO-verkostoon kuuluu parisenkymmentä jäsentä, joista kukin edustaa laajempaa yhteisöä, joiden kautta verkosto näin laajenee koko Uudenmaa alueelle. Verkosto kokoontuu kahdesta neljään kertaa vuodessa. Näissä tapaamisissa käsitellään ajankohtaisia alueellisia ohjaukseen liittyviä aiheita. Tämän lisäksi järjestetään tarpeen mukaan muita tapaamisia ja tilaisuuksia. Tänä vuonna verkostolaiset kutsuttiin pienempinä ryhminä ideariihitapaamisiin, joissa ideoitii verkostolle uusiakin toimintamuotoja. Ideoita olivat mm. oma uutiskirje sekä alueelliset ohjauksen teemapäivät. Nämä ideat ovat työn alla.

Jo kahden vuoden ajan ELO-verkostomme ulospäin näkyvimpänä toimintana ovat olleet ohjausalan ELO-seminaarit. Paikalle on kokoontunut kussakin tilaisuudessa noin sata innokasta ohjaustyötä tekevää osanottajaa. Seminaarien aiheiksi on itsestään valikoitunut ohjauksen hyviä käytäntöjä sekä toisaalta työelämässä tapahtuva murros: Millaiseen maailmaan ohjaamme?

Kantavana teimana kaikissa tapaamisissamme, kaikissa keskusteluissa, kaikissa ideariihissämme esille on noussut voimakkaasti sama teema: ohjauksen suuri merkitys niin yksilöille kuin koko yhteiskunnalle. Yhä enemmän itseohjautuvuutta ja itsensä johtamista korostavassa työelämässä suunnistavat kansalaiset kaipaavat ohjausta hyvin monella tasolla. Ohjauksesta hyötyy yhtä lailla tulevaa työuraansa ja opiskelupolkuun suunnitteleva nuori kuin työelämässä suunnistava aikuinen. Saattaa olla, että työpaikka ja koko ala on kadonnut työmarkkinoilta. Mihin pitäisi suunnistaa? Onko mahdollisuuksia vielä olemassa kokeneelle osaajalle? Tai uusi suunta kiinnostaa muuten vain; on aika siirtyä eteenpäin. Ohjausta tarvitsevat myös työnantajat, erityisesti MPK-yritykset, jotka harkitsevat rekrytointia, mutta eivät ehkä osaa jäsentää ja pukea sanoiksi sitä, millaisesta osamisesta yritys hyötyisi. Koska suurin osa uusista työpaikoista syntyy MPK-sektorille, on ensiarvoisen tärkeää löy-

tää keinoja kohtaannon parantamiseen sekä tukea työelämän eri osapuolia siinä, että kullekin osaajalle löytyy sopiva työpaikka ja kullekin (myös mahdollisesti piilossa olevalle) työpaikalle sopiva osaaja.

Toivomme päättäjille viisautta turvata ohjauksen resurssit tulevaisuuden hallinnollisissa myllerryksissä, mieluiten jopa nykyistä paremmin.

Kuvassa Eija Vanhala

Kuva: Memmi Ojantola, Uudenmaan ELY-keskus

Teksti: Uudenmaan Elinikäisen ohjauksen yhteistyöryhmän sihteeri Eija Vanhala
0295 021 173
eija.vanhala@ely-keskus.fi

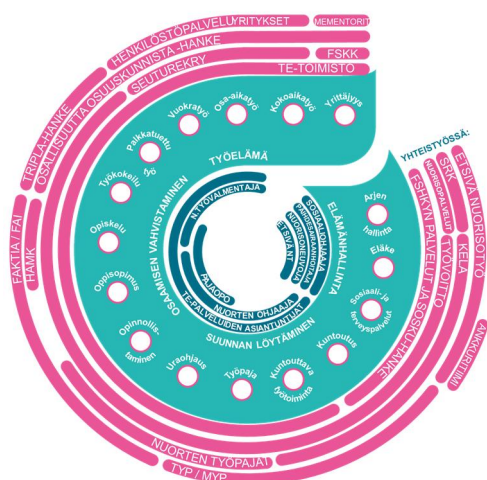
Ohjaamojen hyviä käytäntöjä

Ohjaamopyörän avulla Forssan nuorten palvelut näkyviksi

Ohjaamo Forssa on toiminut vuodesta 2015 alkaen. Ohjaamossa on saatavilla on kaupungin työllisyyspalvelut, Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymän nuorisoneuvonta, etsivä nuorisotyö ja sosiaaliohjaus, sekä TE-palvelut. Lisäksi saatavilla on nuorten päihdesairaanhoidajan, opinto-ohjaajan sekä henkilöstöryitysten palvelut.

Kuten monissa muissakin kunnissa, myös Forssassa nuorten palveluiden toimijaverkko on laaja. Ohjauksen tehostamiseksi Ohjaamossa on mallinnettu palvelukartta, johon on kuvattu mitä palveluita Forssasta on saatavilla ja mitä eri mahdollisuuksia nuorille tarjoutuu. Ohjaamon palvelut on jaettu neljään kokonaisuuteen, joita ovat elämänhallinta, suunnan löytäminen, osaamisen vahvistaminen ja työelämä.

Ohjaamon periaatteisiin kuuluu, että nuori on kaiken toiminnan keskiössä ja palvelut räätälöidään nuorille tapauskohtaisesti. Ohjaamopyörän sisälle on kuvattu Ohjaamossa toimivat asiantuntijat ja palvelut sinisellä värillä. Ohjaamopyörän ulkoreunassa on punaisella värillä esitetty organisaatiot, joiden kanssa Ohjaamo tekee yhteistyötä ja joihin nuoria ohjataan.

Ohjaamo Forssan hyvät käytännöt on esitelty julkaisussa Onnistunut palveluintegraatio – 28 käytännössä kokeiltua ratkaisua:

<http://www.tyovoitto.fi/sisalto/uploads/Onnistunut-palveluintegraatio-28-k%C3%A4yt%C3%A4nt%C3%A4nn%C3%B6ss%C3%A4-kokeiltua-ratkaisua.pdf>

Teksti: Projektipäällikkö Jukka Lidman
Ohjaamo Forssa –hanke, [jukka.lidman@forssa](mailto:jukka.lidman@forssa.fi)

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Ohjaamo Jyväskylä Bermudankolmiota taltuttamassa

Vuonna 2013 Jyväskylässä kuultiin aktiivisesti nuoria aikuisia palveluiden kehittämistarpeista. Saimme kuulla ”Kelasossu-työkkäri -Bermudankolmioon hukkumisesta” ja turhauttavasta ”viranomaisten kirjekyyhkynä toimimisesta”. Etenkin työttömät nuoret olivat kertomansa mukaan perin juurin väsyneet tietojen kuljetteluun paikasta toiseen ja kokivat raskaana omien, vaikeidenkin asioidensa jatkuvan uudelleen selvittämisen eri työntekijöille. Oli vaikea ymmärtää, mikä ero virastoilla tai työntekijöillä on, ja miksi nuorten palvelut eivät toimi paremmin yhteen, vaikka asiakkaalla ei olisi mitään sitä vastaan. Virheitä tuli usein ja niistä kärsittiin sanktioita. Nuorisotakuun sisällöstä nuorilla ei ollut mitään käryä, vaikka me luulimme, että kaikkihan siitä nyt ovat kuulleet.

Saamiamme näkemyksiä hyödyntäen ryhdyimme luomaan suunnitelmaa palvelusta, jolla voisimme helpottaa näiden nuorten aikuisten asiointikokemusta. Haimme v. 2014 mukaan Nuorisotakuun kuntakokeiluun ja sittemmin yhdessä Jyväskylän koulutuskuntayhtymän kanssa ESR-rahoitusta Ohjaamon kehittämiseen. Edellisen avulla saimme asiakastyöhön käyttöömmä TEM:n hallinnoiman NT TYPPI-asiakasrekisterin; sähköisen kirjaamis- ja viestintäalustan moniammatillista ohjaustyötä varten. ESR-rahoituksella pääsimme luomaan yhteistä palvelupaikkaa ja monialaisen ohjaustyön mallia, yhdessä valtakunnallisen hankeverkoston kanssa.

Kehittelimme toimivaa moniammatillista tietolupaa, joka mahdollistaisi nuoren luvalla häntä koskevien tarpeellisten tietojen jakamisen Ohjaamotyöntekijöiden välillä. Pidimme tärkeänä, että nuori oppii myös ymmärtämään, miten häntä koskevia tietoja kuuluu lakien mukaan käsitellä ja millaiset ovat hänen oikeutensa omiin tietoihinsa. Erinäisten vaiheiden jälkeen olemme saaneet työstettyä luvan, joka mahdollistaa joustavan tiedonsiirron Ohjaamotiimiin kuuluvien välillä ja nuoret ovat ottaneet sen hyvin vastaan. Osa ohjauksen laatua on, että Ohjaamossa on sitouduttu yhteisiin työtapoihin. Niitä meillä ovat paitsi nuoren arvostava kohtaminen ja osallistaminen sekä tarpeenmukainen, yhdessä tehtävä ohjaustyö, myös nuoren saaman ohjauksen ja sovitujen asioiden dokumentointi. Näin nuoren ei tarvitse toistella tarinaansa eikä toimia - ainakaan tarpeettomasti - kirjekyyhkynä.

Pyrimme myös systemaattisesti kontaktoimaan kaikki Ohjaamossa asioineet nuoret, joista emme ole vähään aikaan kuulleet mitään. Näin saamme tietoa siitä, ovatko nuoren suunnitelmat edenneet vai tarvitsisiko hän vielä tukeamme ja voimme rohkaista häntä tulemaan uudelleen Ohjaamoon. Keskustelujen perusteella pystymme myös päättämään tarpeettomiksi käyneet asiakkuudet rekisteristä yhdessä nuoren kanssa sopien.

Bermudankolmiota emme ole pystyneet kadottamaan kartalta, mutta TE-toimiston vankka jalkautuminen päivittäin Ohjaamoon ja tavoitettavuus ilman ajanvarausta kasvotusten, on ollut yksi Ohjaamomme menestystekijöistä. Uskaltaisain väittää, että se on ollut menestystekijä myös paitsi TE-toimiston julkisuuskuvulle nuorten silmissä, myös nuorten etenemiselle suunnitelmissaan. Toisten ammattilaisten kanssa yhdessä työskennellen on ohjaustilanteissa käytävissä useampia näkökulmia ja myös laajempi tietopankki verkoston tarjoamista työ- ja opintomahdollisuuksista sekä hyvinvointia edistävästä aktiviteeteista nuorille aikuisille. Monialainen ohjaustyö on hedelmällistä ja rikastuttavaa ja tiimi oppii koko ajan toisiltaan yhdessä työskennellessään. Ajanvaraukseton palvelu kehittää meitä spontaaneihin kohtaamisiin, mutta myös oleellisen seulomiseen nuoren tilanteesta ja ohjausprosessin järkevään palasteluun - nuorelle sopiviksi annoksiksi.

Aluksi Ohjaamossamme oli mukana myös Kelan palveluneuvoja, mutta nyt olemme puhelinpalvelujen varassa - olemme onnistu tavoittamaan tuttua paikallistoimiston palveluneuvojaa skypen tai sähköpostin avulla. Toivommekin hartaasti, että Kelassa meneillään oleva palvelujen kehittäminen johtaa tulevaisuudessa työntekijöiden sijoittamisen monialaisiin peruspalveluihin, sillä lähes kaikki nuorille keskeiset etuudet ovat nyt Kela-asioita. Nuorten tilanteet ovat välillä hyvinkin monisyisiä ja asioiden selvittäminen yhdessä, oikeaan tietoon ja laajempaan ymmärrykseen perustuen säästää niin asiakkaan, yhteistyökumppaneiden kuin palveluneuvojien työaikaa – ja hermoja.

Entä sitten tuo kolmas kulma, sosiaalityö? Olemme saaneet tänä vuonna Ohjaamoon aikuissosiaalityöstä ensin sosiaalityöntekijän, jonka hienosti aloittamaa työtä tuli jatkamaan sosiaaliohjaaja. Olemme luoneet tiiviimpiä yhteyksiä sosiaalityöhön niissä tapauksissa, kun nuori ei ole sosiaaliohjauksella autettavissa eteenpäin. Pyrimme edistämään nuorten eteenpäin pääsyä palveluissa ja aktivointitoimenpiteissä, jos nuorella ei ole rinnalla kulkevaa ohjaajaa ja jostakin muista palveluista. Tavoitteemme on siis auttaa etenkin niitä nuoria, joilla ei ole vielä riittävästi tietoa eikä muuta tukea asioidensa hoitamiseen. Sosiaalityön läsnäolo Ohjaamossa on nähty jo nyt aivan välttämättömäksi ja jatkossa tavoittelemme uusien sosiaalityön muotojen kehittelyä myös Ohjaamon yhteyteen.

Lisäksi yksi erittäin arvokas ja kysytty asia, jonka Ohjaamo on tuonut tullessaan, on opinto-ohjauksen ulottaminen myös niiden nuorten saataville, jotka eivät ole sisällä koulutusjärjestelmässä. Ja viimeisenä, muttei vähäisimpänä suinkaan, meille oleellista on tuntee ja hyödyntää parhaamme mukaan kaupungin koko palveluverkoston tarjonta - mukaan lukien niin julkisen sektorin kuin järjestötoimijoiden tuottamat palvelut ja toiminnot nuorille. Ohjausta myös tehdään puolin ja toisin.

Kuva: Mia Kärkkäinen

*Teksti: Hankepäällikkö Anna-Kaarina Autere
Ohjaamo Jyväskylä ESR
Jyväskylän kaupunki, työllisyyspalvelut
anna-kaarina.autere@jkl.fi
014 266 0799 (tekstiviestit 050 449 1225)*

Ohjaamo Jyväskylä on Jyväskylän kaupungin ja Jyväskylän koulutuskuntayhtymän yhteishanke (ESR). Hankkeen aikana 1.3.2015- 28.2.2018 kehitetään Jyväskylään nuorten (15-29 v.) palveluiden ja toimijoiden yhteinen palvelupaikka ja toimintamalli, Ohjaamo. Tavoitteena on asiakaslähtöinen ja monialainen, nuorten hyvinvointia ja osallisuutta edistävä ohjauksen ja tuen toimintamalli.

<http://www.jyvaskyla.fi/tyollisyyspalvelut/ohjaamo>

Löydä 16-29-vuotiaiden palveluita Jyväskylässä
www.koppari.fi

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Koulutuksenjärjestäjät saavutettavissa Keski-Uudellamaalla

Kiinni urapolulle, kiinni koulutukseen, kiinni arkeen. Ammatillisilla koulutuksenjärjestäjillä on paljon osaamista, joilla edistää näiden Ohjaamoille tärkeiden tavoitteiden toteutumista.

Keski-Uudellamaalla toimii kahdeksan Ohjaamoja ja viisi ammatillista koulutuksenjärjestäjää. Ohjaamojen ja koulutusalan osaajien yhteistyötä varten on muodostettu alueellinen työryhmä, jonka kautta on edistetty koulutuspalvelujen tasapuolista ja oikea-aikaista saavutettavuutta Ohjaamoissa. Työryhmän tehtävä on mahdollistaa itseohjautuvat yhteydenotot ja systemaattinen vuoropuhelu toimijoiden kesken yhteisten toimintamallien ja käytänteiden kautta. Työryhmä tuottaa Ohjaamojen ja oppilaitosten käyttöön yhteyshenkilölistoja ja kokoaa myös tietoa erilaisista palveluista, joita oppilaitokset voivat tarjota Ohjaamojen asiakkaille työllistettävyyden parantamiseksi.

Ota yhteyttä!

Yhteistyön järkevän jatkumon ja organisaatioiden sisäisen työsuunnittelun mahdollistamiseksi Ohjaamo Keski-Uusimaa on laatinut yhteistyölistan (taulukko ja kartta), johon on paikkakuntaakohtaisesti merkitty Ohjaamo-kohtaiset pääyhteyshenkilöt, joihin ollaan yhteydessä puolin ja toisin. Oppilaitoksen päähenkilö on ensisijainen yhteystaho, joka etsii sopivan Ohjaamo-apon omasta oppilaitoksestaan Ohjaamojen tapahtumiin, tai toiveen ja tarpeen mukaan pyytää paikalle myös muiden oppilaitosten edustusta.

Oppilaitokset ottavat yhteyttä Ohjaamoihin

- kun toivovat Ohjaamon jalkautuvan oppilaitoksen tapahtumiin ja infoihin
- oppilaitoksen opiskelija tarvitsee neuvontaa ja tukea (esim. opiskelun keskeytyessä, työelämään siirryttäessä tai arjen kysymyksissä)
- oppilaitokset haluavat tulla kertomaan opiskelumahdollisuuksista ja -paikoistaan nuorille

Ohjaamot ottavat yhteyttä oppilaitoksiin, kun

- ne tarvitsevat koulutussektorin ja osaamisen asiantuntijaa kertomaan asiakkaille kouluttautumismahdollisuuksista ja sopivan alan löytymisestä Ohjaamo – tapahtumissa tai päivystämään Ohjaamojen aukioloaikoina ennalta sovitun aikataulun mukaan
- kertomaan oppilaitoksen toiminnasta ja tarjonnasta (myös puhelimitse tai POP UP:eissa).
- Ohjaamon asiakas haluaa hakeutua oppilaitokseen, jolloin Ohjaamosta otetaan yhteyttä hakutoimistoon, opintotoimistoon tai vastaavaan yhdessä opiskelijan kanssa tai asian valmistelemiseksi yhteystietolistan mukaan

- Tiedustellaan koulutuskokeiluun hakeutumisesta ja jatkuvasta hausta
- Ohjaamo haluaa tulla pitämään POP UP-Ohjaamo oppilaitoksen tiloissa.

Kortilla työhön

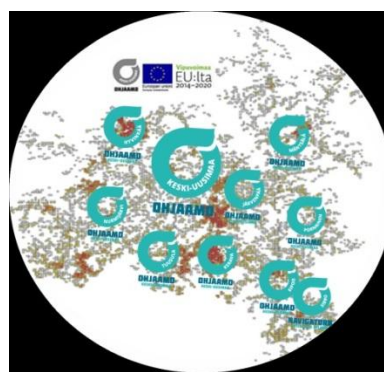
Ohjaamo Keski-Uusimaa on laatinut taulukkomuotoon listauksen erilaisista työelämän passeista ja korteista, joita alueen koulutuksenjärjestäjillä on tarjonnassaan. Listaus on rajattu osoitteessa opintopolku.fi mainittuihin kortteihin ja passeihin, joten mukana ovat tavallisimmat sertifikaatit. Nämä passit ja kortit ovat työelämän osaamistestejä, joista monet ovat lakisääteisiä, ja ne antavat luvan toimia ammatissa.

Ennen passin tai kortin suorittamista osallistutaan tavallisesti koulutukseen, jonka päätteeksi on varsinainen testi. Ohjaamo Keski-Uusimaan taulukkoon on merkitty rastilla, mikä alueen koulutuksenjärjestäjä tarjoaa kyseistä koulutusta, voiko testaukseen osallistua suoraan (ilman kurssia) ja onko passista/kortista tarjolla vaihtoehtoa erityisen tuen tarpeessa oleville (esim. selkokieli). Koulutukset ja kortit ovat yleisesti maksullisia. Taulukosta näkee hintatiedot koulutuksenjärjestäjittäin, ilmoittautumistiedot ja yhteyshenkilön lisätietoja varten.

Ohjaamot voivat ohjata nuoria korttikoulutuksiin oppilaitosten antamien tietojen perustella. Kaikkia passeja ja kortteja ei välttämättä voi suorittaa kaikissa oppilaitoksissa.

Teksti: Palvelupäällikkö Henna Hyytiä
Ohjaamo Keski-Uusimaa, 050-415 0855
henna.hyytia@keuda.fi

Hyvinkää Järvenpää Kerava Mäntsälä Nurmijärvi Pornainen Sipoo Tuusula

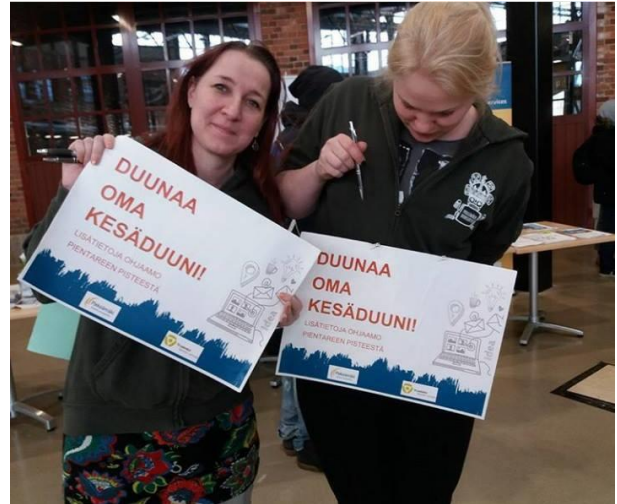

Startista potkua urasuunnitteluun — Ota Ote-ryhmästä otetta arkielämän taitoihin — Ohjaamo Pientare Pieksämäellä

Ohjaamo Pientare on Pieksämäellä Hiekanpään kampusalueella toteutettavaa yhden luukun periaatteella toimivaa matalan kynnyksen palveluohjausta, jota Pieksämäellä on järjestetty jo vuodesta 2013 alkaen paikkakunnan alle 29-vuotiaille nuorille. Ohjaamolla on pitkät perinteet ja palveluita on jatkuvasti kehitetty nuorten toiveiden mukaisesti ja palveluverkkoa laajentaen. Ohjaamo Pientareella päivystävät etsivät nuorisotyöntekijät, nuorten työpajaohjaajat, sosiaaliohjaajat, työtoiminnan palveluohjaajat, nuorten sairaanhoitaja, työttömien terveydenhoitaja, TE-toimen ammatinvalinnan ja urahjauksen psykologi, alueen oppilaitosten opot ja kuraattorit sekä mielenterveys- ja päihdepalveluiden sairaanhoitajat.

Vuoden 2017 alussa nuorten työpaja siirtyi nuorisotoimen hallinnoimaksi ja Ohjaamo Pientareen tiloihin. Työpajalla on kaksi ammatillista seinätöntä pajaa, jotka tekevät kiinteistöhuollollisia ja hoiva-avusteisia oikeita työtehtäviä oikeissa työympäristöissä. Ammatillisten pajojen lisäksi työpajalla on Ohjaamo Pientareen tiloissa toimiva Starttiryhmä, jonka tavoitteena on kolmen kuukauden pajajakson aikana löytää nuorelle opiskelua tai työllistymistä edistävä jatkopolku. Starttiryhmä hyödyntää Pientareen päivystäjiä toimintansa sisällössä. Ota Ote-ryhmätoiminnat auttavat nuorta löytämään arkeensa mielekäästä tekemistä. Erillisessä kokkirymässä opetellaan edullisen arkiruuan tekemistä ja sosiaalisia taitoja. Nuorten työpaja yhdistää uudella tavalla ohjaamotoiminnan, etsivän nuorisotyön, työpajatoiminnan, sosiaalisen kuntoutuksen ja laaja-alaisen palveluohjauksen. Nuori voi liikkua pajoilla ja palveluissa kuntonsa ja jaksamisensa mukaan ilman nivelvaiheita.

Onnistuneita tarinoita on paljon. Yksi niistä on Anniinan tarina. Anniinalla on lähihoitajan tutkinto, mutta jatkuneen työttömyyden seurauksena nuori ohjattiin työpajan hoivapajalle. Ideana oli kokeilla hoiva-avustajan työtä. Anniina pääsi pajalla kokeilemaan kehitysvamma- ja vanhuspuolta. Parin kuukauden päästä todettiin kuitenkin, ettei ala tunnu Anniinasta oikealta. Niinpä Anniina ohjattiin etsivän avustuksella Starttiryhmään. Ryhmässä pohdittiin yhdessä erilaisia työllistymisen ja opiskelun mahdollisuuksia. Tutustuttamme eri aloihin Anniina kiinnostui siivoustyöstä. Ohjasimme Anniinan kaupungin muihin yksiköihin kuntouttavaan työtoimintaan, jossa nuori pääsi kokeilemaan erilaisia siivous- ja puhtaanapitotehtäviä.

Kuvassa Ohjaamo Pientareella päivystävät etsivät nuorisotyöntekijät

Ohjaamo Pientareella päivystänyt ammatinvalinnan ja urahjauksen psykologi TE-toimesta keskusteli nuoren kanssa ammatin luonteesta ja siitä, kuinka työtoiminnan siivoustehdävät tuntuivat mielekkäiltä. Nuoren kanssa keskusteltiin paikkakunnan opintotarjonnasta, ja lopulta etsivän avustuksella tehtiin lisähaussa haku kodinhuoltajapuolelle paikalliseen ammattiopistoon. Myös opintoihin liittyvistä tuista keskusteltiin porukalla ja käytiin etsivän ohjaamana Kelassa. Lopulta Anniina pääsi opintoihin ja opiskelee nyt kodinhuoltajaksi Pientareen kanssa samalla kampusalueella sijaitsevassa ammattiopistossa. Matka ei siis metreinä ollut pitkä, mutta puolen vuoden pajajakson ja Ohjaamo Pientareen palveluiden aikana Anniina kulki pitkän matkan saavuttaen tavoitteensa, reitin kohti uutta ammattia.

Lisätietoja:

<http://www.po1nt.fi/fi/kunnat/pieksamaki/ohjaamo-pientare/>

<http://www.po1nt.fi/fi/kunnat/pieksamaki/nuorten-tyopaja/>

<https://www.facebook.com/ohjaamopientare/>

Teksti ja kuva: Työpajaetsivä Tiia Leikas
Pieksämäen nuorisotoimi
0440882473
tiia.leikas@pieksamaki.fi

Monialainen ohjaustyö — Ohjaamo Helsingissä

Monialainen avoin keskustelu, innostunut visiointi ja halu vastata nuorten tarpeisiin uudella, virastorajat rikkovalla tavalla on Ohjaamo Helsingin perusta.

Ohjaamon toimintaperiaatteena ja arvolähtökohta on, että vastuu ja toimijuus tulee säilyttää nuorella itsellään. Ohjaamon palvelut ovat vapaaehtoisia. Työntekijän tehtävä on auttaa nuorta jäsentämään omia toiveita ja tarpeita ja tuoda nuoren näkyville ennen kaikkea toivoa. Näin ollen Ohjaamossa merkittävintä on luoda työntekijöiden kesken yhteinen ymmärrys ja yhteiset työtavat nuoren kohtaamiseen. Ohjaamon työntekijöillä ei tarvitse olla vastauksia kaikkiin kysymyksiin eikä tietoa kaikista nuorten palveluista. Mutta jokaisen tulee osata kohdata nuori kunnioittavasti ja toimia luotettavana aikuisena nuoren rinnalla. Lisäksi tulee osata hyödyntää muiden osaamista ja toimia verkostoissa. Jokaisella työntekijän resursseja lisää monialainen työyhteisö.

Monialaisen työskentelyn kehittyminen on edellyttänyt oman asiantuntijuuden paikan ja työtapojen löytämistä. Tärkeää on tunnistaa, mikä on kunkin asiantuntijuus ja lisäarvo yhteiseen palveluun, jotta sitä osataan hyödyntää. Monen eri ammattilaisen rinnakkain tekemästä työstä on Ohjaamo Helsingissä edetty kohti aidosti monialaista ja yhteistä työtä, yhteisen Ohjaamo-palvelun tekemistä. Työntekijät huolehtivat palveluiden "kulisseista": organisaatioiden ja palveluiden rajoista ja pirstaleisuudesta, eikä niiden selvittäminen ole nuoren tehtävä. Tämä haastaa työntekijää uudella tavalla. Monialaisuus on kuitenkin muodostunut Ohjaamossa arkipäiväiseksi ja on opittu luottamaan monialaisen työyhteisön tuomaan taustatukseen ja oman osaamisen laajentamiseen.

Nuorten palvelupiste Helsingin Kampissa on Ohjaamo Helsingin ydin ja sen kehittäminen on yksi Ohjaamo Helsingin tärkeimmistä tehtävistä. Neuvontapiste toimii sisäänkäyntinä monialaiseen nuorten palveluun. Ohjaamon neuvontapisteellä voi asioida halutessaan nimettömänä ja tulla kysymään mitä vain itseä askarruttavaa asiaa. Neuvoa voi kysyä myös puhelimitse tai sähköpostitse. Neuvonnan katkaus on monialainen ja työvuorossa on aina useamman ammattiryhmän työntekijöitä. Nuoren kanssa voidaan yhdellä tapaamisella selvittää useampia kysymyksiä – niitä, joita nuori haluaa. Nuorten lisäksi vanhemmat, muut nuorten läheiset ja nuorten kanssa työskentelevät ammattilaiset voivat käyttää Ohjaamo Helsingin neuvontaa.

Enemmän tukea tarvitseville nuorille Ohjaamo Helsinki tarjoaa yksilöllistä ohjausta ajanvarauksella. Nuori saa oman vastuutyöntekijän, jonka kanssa työskennellään tavoitteellisesti kohti työ- tai koulutusmahdollisuuksia ja nuoren hyvinvointia. Vastuutyöntekijä kartoittaa ne palvelut, joiden piirissä nuori on tai joihin hän on oikeutettu ja joista hän voisi hyötyä. Ohjaamon sisällä vastuutyöntekijä tarpeen mukaan konsultoi muita, työskentelee työparina toisen asiantuntijan kanssa tai muuten hyödyntää eri ammattilaisten osaamista ja mahdollisuutta edistää nuoren tavoitteita. Nuori voi Ohjaamon sisällä tavata useampaa työntekijää, mutta vastuutyöntekijä pitää langat käsissään.

Työllistymisen tai koulutukseen pääsemisen lisäksi terveyden, hyvinvointiin ja osallisuuteen liittyvät tavoitteet ovat ohjaustyön ytimessä. Pientenkin edistysaskelten merkitys

tunnustetaan. Usein asiakasprosessit ovat pitkiä ja polveilevia.

Nuorten moninaiset tuen tarpeet ja ongelmien kumuloituminen tulee esiin monialaisen työn laajuutena: vuonna 2016 Ohjaamo Helsingin ajanvarauskäynneistä 28 prosenttia oli monialaisia. Monialaisten asiakastapaamisten lisäksi konsultoivan työn merkitys on suuri. Ohjausprosessi päättyy kun nuori on saavuttanut pysyvämmän ratkaisun omassa tilanteessaan, kuten päässyt töihin, koulutukseen, kuntoutukseen tai muuhun palveluun. Tapaamisten määrää tai ohjausprosessin kestoa ei ole Ohjaamossa rajattu.

Ohjaamo Helsingissä monialaiset palvelut on työstetty Pick & Mix -menun muotoon. Se kertoo, mitä kaikkea Ohjaamossa voi tehdä liittyen työnhakuun, koulutukseen ja kiinnostuksiin sekä hyvinvointiin, rahaan ja asumiseen. Teemoista löytyy vaihtoehtoja, jotka ovat tarjolla kaikille nuorille asuinpaikasta tai elämäntilanteesta riippumatta. Osa tekemisestä edellyttää, että nuori on helsinkiläinen ja osa on tarkoitettu erityisesti ilman työ- tai koulutuspaikkaa oleville nuorille. Palvelut toteutetaan hallintokuntien yhteistyönä.

Ohjaamon pitää valita ja poimia tärkeimmät teemat ja tekemiset, joihin panostetaan. Erilaisista kokeiluista ja mahdollisuuksista pitää valita ne, joihin nuoret tarttuvat ja jotka koetaan hyödyllisiksi. Tärkeää on tunnistaa ne tekemiset, joita nuori ei muualta saa ja joita voidaan toteuttaa yhteistyössä verkoston kanssa.

Kuva: Kimmo Brandt

Teksti: Ohjaamo Helsinki, toimittanut: Jenni Kallio, Saana Rantsi, Tia Teckenberg

Lisätietoja: <http://ohjaamo.hel.fi>,
Suunnittelija, Tia Teckenberg, Ohjaamo Helsinki
09 31036196 / 040 1628776
tia.teckenberg@hel.fi

<http://ohjaamo.hel.fi/tyon-ohjaamo-helsinki-kirja-luettavissa/>
Julkaisu kuinka Ohjaamo-hanketta on lähdetty Helsingissä rakentamaan, ja mitä työ on tähän mennessä opettanut.

Yhteisestä työstä — yhteiseen työhön Ohjaamoissa

Ohjaamo on paikka, jonne nuori voi tulla rohkeasti kysymään neuvoa ja ohjausta työhön, koulutukseen tai arkeen liittyvissä asioissa. Piipahtamaan voi mennä pienemmän tai isomman asiansa kanssa, tai poiketa sisään ilman erityistä syytä. Luukulta luukulle hyppääminen on historiaa, sillä samalla käynnillä voi saada apua moneen asiaan. Ohjaamo ei kietoudu virastomaisuuden viittaa, vaan kehittää raikasta ohjaamolaista toimintakulttuuria.

TESSU on Ohjaamojen sparraaja ja kaveri

TESSU on kulkenut puolentoista vuoden ajan ristiin rastiin ympäri Suomea tutustumassa ja kartoittamassa Ohjaamojen monialaisen yhteistyön valmennustarpeita. Yhteistyötä on tehty yli 20 Ohjaamon kanssa ja valmennuksiin on osallistunut lähes 300 ohjaamolaista ja heidän esimiestään.

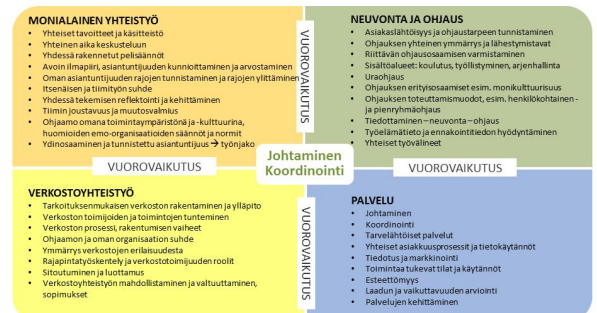
Kuva 1: Verkostotutka Ohjaamo Olkkarin valmennuksessa Mikkelissä

Koska Ohjaamon henkilöstön yksi suurimmista haasteista on yhteisen ajan puute, tarjoaa TESSU-valmennus tilaisuuden yhteiseen keskusteluun ja paikan yhteisen ymmärryksen rakentamiseen. Näyttää siltä, että uuden toimintakulttuurin ja monialaisen yhteistyön synnyttäminen ilman yhteistä keskustelua voi muodostua haasteelliseksi. Jokainen valmennus on uniikki tuote

Koska jokainen Ohjaamo lähtee oman alueensa lähtökohdista kehittää nuorille tarkoitettuja matalan kynnyksen palveluja, TESSUn tavoitteena on tarjota Ohjaamokohtaista tarvelähtöistä tukea. Valmennukset käynnistyvät lähes aina Ohjaamovierailulla. Se on tilaisuus, jossa keskeiset Ohjaamon toimijat ja tessulaiset kokoontuvat keskustelemaan, millaista tukea TESSU voi Ohjaamolle antaa.

Ohjaamokäynnillä hyödynnetään keskustelun pohjana TESSUn kehittämää Monialainen Ohjaamotyö-työkalua (kuva 2). Se kuvaa monialaisen yhteistyön, yhdessä tekemisen ja verkostotyön elementtejä kuviona, jonka avulla ohjaamotoimijat pystyvät jäsentämään ja käsitteellistämään omaa toimintaansa. Työkalu auttaa ohjaamotoimijoita näkemään monialaisen yhdessä tekemisen kokonaisuuden.

Monialainen Ohjaamotyö -työkalu v2.6

TESSU Copyright ©
TESSU – Tehdään yhdessä ohjausta -projekti

jamk.fi

HAMK

Aho Aho

EU:lta
2014-2020

Kuva 2: Monialainen Ohjaamotyö-työkalu

Näin tuloksena syntyy uniikki valmennustuote juuri kyseiselle Ohjaamolle. Paras tulos saavutetaan sillä, että valmennus toteutetaan useamman kohtaamisen prosessina

Ohjaamon kivijalka kuntoon

Hyvin monessa Ohjaamossa työestetään valmennuksen alussa Ohjaamon tavoitetta ja tarkoitusta. Se onkin yksi Ohjaamon kivijaloista. Miksi olemme olemassa ja minne menossa? Tavoitteen kirkastaminen ja yhdessä pohtiminen, kuinka tavoite näkyy jokaisen arjen toiminnassa, osoittautui tärkeäksi ponnauslautaudaksi valmennuksille. Toinen tärkeäksi osoittautunut teema on ollut Ohjaamon pelisäännöt ja niihin sitoutuminen. On tärkeää myös rakentaa yhteistä ymmärrystä ohjauksikäsitteestä ja ohjaamolaudesta työotteesta, koska ohjaamolaiset tulevat erilaisista toimintaympäristöistä. Toisen työn tunteminen konkreettisesti vei yhteisen työn muodostumista eteenpäin.

Kuva 3: Ohjaamo Vantaan valmennus

Ohjaamon sisäisen ja ulkoisen verkosto suhteiden ylläpitäminen puhututtaa myös valmennuksissa. Ovatko meillä kaikki oleelliset toimijat Ohjaamon ytimessä, jos toimintaa verrataan tavoitteisiin? Usein tarkasteltiin myös oman organisaation suhdetta Ohjaamoon. Millainen valtuutus toimijoilla on tehdä ohjaamotyötä? Tähän liittyi usein keskustelu aikaresursseista varsinkin, jos ohjaamolainen oli osa-aikainen (päätyö emo-organisaatiossa). Koska uuden toimintakulttuurin synnytyksessä vaatii yhteistä aikaa keskusteluille, vaatii se osa-aikaisilta myös aikaa osallistua yhteisiin keskusteluihin.

Ohjaamojen valmennusten teemojen TOP-5:

1. Ohjaamon tavoite, tarkoitus ja arvot – Miksi, mitä ja kenelle olemme tekemässä tätä työtä ja mihin suuntaan olemme menossa?
2. Monialaista ohjaamotyötä edistävät ja haittaavat tekijät
3. Monialainen työ. Mitä se tarkoittaa arjen toiminnassa? Miten monialaista työtä tehdään tiimissä? Miten oma työni muuttuu, kun asetan Ohjaamolasit päähän?
4. Verkostotyö Ohjaamossa
5. Ohjaamon yhteinen neuvonta- ja ohjaustyö – yhteinen ymmärrys ja pelisäännöt

TESSU-valmennuksessa tehdään töitä — ei tuijoteta diatykytystä

TESSU-valmennuksille on tyypillistä, että ne toteutetaan toiminnallisesti. Sitä varten TESSUssa on kehitetty työvälineitä, joita hyödynnetään valmennuksissa, ja jotka edistävät yhteistyön kehittymistä yhteiseksi ohjaamotyöksi.

TESSU-monialaisuusmittarilla (www.hamk.fi/tessudeomo) tehdään näkyväksi yhteistyöhön vaikuttavia tekijöitä. Monialaisuusmittari nostaa esiin, millaisiin asioihin kannattaa kiinnittää huomio silloin, kun työstä halutaan kehittää aidosti yhteistä työtä. Mitkä asiat toimivat ja mitkä edistävät yhdessä tekemistä? Ja mitkä asiat puolestaan estävät yhteistyön kehittymistä?

TESSU-verkostotutkalla (kuva 4) pyritään puolestaan tekemään näkyväksi Ohjaamoverkosto, ja löytyykö asiantuntijuutta tasapuolisesti eri sektoreilla (työllisyys, koulutus, arjenhallinta). Monessa Ohjaamossa tutka näytti selvästi, että asiantuntijuus arjen hallinnan sektorilla on vahvaa. Sen sijaan monessa Ohjaamossa asiantuntijuus koulutussektorilla jää ohueksi. Tämä on ymmärrettävää, koska oppilaitosten osallisuus Ohjaamon ytimessä ei ole ollut niin vahvaa kuin nuorisotoimen. Erityisen vähäistä on ollut korkea-

asteen oppilaitosten kanssa tehtävä yhteistyö. Usein pohdittiinkin sitä, tulisiko Ohjaamon toimintaa vahvistaa opinto-ohjaajalla.

Kuva 4: Verkostotutka

Kohti Unelmien Ohjaamo

Suomen valtio tukee Ohjaamojen vakiinnuttamista vuosina 2018 – 2021 kohdentamalla 5 miljoonan euron vuotuisen rahoituksen. Rahoituksella tullaan palkkaamaan täyspäiväistä lisähenkilöstöä Ohjaamoon. Rekrytoinnin tullaan kohdentamaan ensisijaisesti Ohjaamojen hallinnointiin, kuten johtamiseen, toiminnan kehittämiseen ja verkostojen rakentamiseen, toiminnasta viestimiseen, yritys yhteistyöhön ja asiakasohjaukseen. Aika näyttää, miten Ohjaamot tulevat tuon satsauksen myötä kehittymään. Varmaan kuitenkin on, että TESSU-valmennusta tarvitaan edelleen, vaikka Ohjaamojen taustalla olevat hankkeet päättyvät suurimmassa osassa Ohjaamoja vuoden 2018 alkupuolella. Siitä huolimatta yhteistyö Ohjaamoissa muuttuu askel askeleelta yhteiseksi työksi.

Kuvat ja teksti:

Projektipäällikkö Auli Sesay

TESSU – Tehdään yhdessä ohjausta -projekti (ESR)

JAMK ammatillinen opettajakorkeakoulu

040 594 1476

auli.sesay@jamk.fi

www.kohtaamo.info/tessu

TESSU-projekti (1.10.2015 – 30.9.2018) tukee Ohjaamojen kehittymistä tarjoamalla räätälöityjä konsultointeja ja valmennuksia, joilla vahvistetaan Ohjaamojen palvelukykyä, yhteistyöosaamista ja moniammatillisia toimintatapoja. Projektiä toteuttavat JAMK ammatillinen opettajakorkeakoulu, HAMK ammatillinen opettajakorkeakoulu sekä Åbo Akademi. TESSU-projektia rahoitetaan Osuva ohjaus -kokonaisuudesta, joka on osa opetus- ja kulttuuriministeriön valtakunnallista Osuvaa osaamista -ESR-toimenpidekokonaisuutta.

Nuorten työllistymistä edistetään työvaltaisen oppimisen keinoin SOSMET-hankkeessa (ESR)

SOSMET –työskentelemällä tutkinto –hanke (1.8.2015 – 31.12.2017) on Kouvolan kaupungin kahden organisaation, Kouvolan seudun ammattiopiston ja OTE Nuorten työpajojen luotsaama kokonaisuus. Hankkeen tavoitteena on vastata yhteiskunnalliseen haasteeseen nuorten syrjäytymisen ehkäisyssä, työurien aikaistamisessa ja nuorisotakuun toteutumisessa edistämällä nuorten työllistymistä työvaltaisen oppimisen sekä elämänhallinnan ja työelämätaitojen parantamisen keinoin. Samalla huomioidaan työnantajien suunnalta esiin nousseita toiveita ja ennakoitua tulevaa ammatillisen koulutuksen reformia. Hankkeessa nuorten siirtymistä koulusta työelämään nopeutetaan kehittämällä työpaikalla tapahtuvan oppimisen mahdollisuuksia. SOSMETissa tehdään myös yhteistyötä muiden hankkeiden kanssa.

Hankkeeseen osallistuvien nuorten ja nuorten aikuisten on mahdollista suorittaa ammatillisen tutkinnon osia tai suorittaa jo aloitettu tai keskenjäänyt tutkinto loppuun nuorten työpajalla, yrityksissä työskennellen tai opintopaja Duunipajan tukemana. Työpajalla työskentelevät työvalmentajat sekä KSAOn opintopajan duuniohjaaja ohjaavat prosessia ja voivat tarvittaessa auttaa myös YTO-aineiden suorittamisessa. YTO-aineet ovat nuorten ammatillisessa koulutuksessa kaikille yhteisiä teoria-aineita, kuten matematiikkaa, äidinkieltä, englantia ja ruotsia. YTO-aineita on mahdollista suorittaa myös hankkeessa rakennettujen verkko-oppimismoduulien kautta. Usein sekini vaatii tukea duuniohjaajalta.

Jo valmistuneita nuoria autetaan tarvittaessa etsimään ja löytämään itselleen työpaikka, tai autetaan mahdollisen jatkokoulutuspaikan löytämisessä ja opintopaikan hakuun liittyvissä asioissa. Hankkeen kohderyhmänä ovat syrjäytymisvaarassa olevat ja yhteishaussa ”väliin putoavat” nuoret ja nuoret aikuiset sekä KSAOn opiskelijat.

Duunipaja sujuvien siirtymisten ja työvaltaisen oppimisen tukimuotona

Duunipaja on KSAOssa toimiva opintopaja, joka toimii tukimuotona KSAOssa opintojaan suorittaville opiskelijoille. Duunipajalla on kiinteä sijainti KSAOn kampuksen tiloissa ja sen ovet ovat avoinna tukea tarvitseville koko työviikon ajan. Siellä opiskelijat voivat suorittaa keskeneräisiä opintojaan valmiiksi ja saada apua opinnoissa eteen tuleviin haasteisiin, kuten esimerkiksi työssäoppimis- tai kesätyöpaikan etsimiseen, sekä erilaisiin elämänhallinnallisiin haasteisiin. Pajassa opiskelija saa yksilöllistä ohjausta duuniohjaajalta. Duunipajaan tullaan pääsääntöisesti opettajan, opinto-ohjaajan, erityisestuen koordinaattorin tai kuraattorin ohjaamana.

Tavallisin Duunipajan asiakas on opiskelija, jolle on kertynyt SK-, eli suoritus kesken -merkintöjä. Osalla opiskelijoista on vain yksi tai kaksi SK-merkintää, mutta pajaan on tullut myös opiskelijoita joilla on yli kaksikymmentä SK-merkintää. Varhaisen puuttumisen tärkeys näkyy siten Duunipajallakin selvästi. Silloin kun SK-merkintöjä on kertynyt useampia, opiskelijat ovat usein turhautuneita ja pohittivat, kuinka selviytyä opinnoista. Tilanne vaatiikin duuniohjaajalta paljon tsemppausta ja motivointia, jotta saa opiskelijat tarttumaan keskeneräisten kurssien suorittamiseen. Duuniohjaajalla on myös usein opettajia enemmän mahdollisuuksia tarjota tukeaan kuunnellen ja keskustellen, aikaansa antaen, ja sillä tavalla tilaisuus rakentaa luottamuksellista suhdetta opiskelijaan.

Kaikilla Duunipajan kävijöillä ei suinkaan ole keskeneräisiä suorituksia, vaan osa saattaa suorittaa YTO-aineita jo VALMAN, eli ammatilliseen koulutukseen valmentavan koulutuksen aikana. Jotkut ovat vaihtamassa koulutusalaan kesken vuoden, ja tekevät siksi YTO-opintoja pajalla valmistumisen nopeuttamiseksi. Taustalla voi olla myös isoon ryhmään tai sosiaalisiin suhteisiin liittyviä asioita, joita pajalla opiskelu helpottaa. Duunipajassa käy myös OTE-pajojen asiakkaita; he ovat yleensä neljä päivää viikossa työpajoilla, ja käyvät kerran viikossa Duunipajalla tekemässä teoriaopintoihin liittyviä tehtäviä.

Vuonna 2016 perustettu Duunipaja kasvattaa jatkuvasti kävijämääräänsä - toukokuussa 2017 käyntikertoja olikin jo 1354 ja suoritettuja osaamispisteitä arviolta 800 yli 50 eri alalta. Valmiiseen tutkintoon asti Duunipaja on auttanut tähän mennessä jo 32 opiskelijaa. Opiskelijoiden yksilöllisen tuen tarve ei siis suinkaan ole vähenemässä, ja tuleva koulutusreformi tulee todennäköisesti kasvattamaan sitä entisestään. Duunipajalle onkin palkattu duuniohjaajan avuksi toinen henkilö, joka osaltaan auttaa asiakasruuhkan yltyessä. KSAOn sisällä tällaista tukimuotoa pidetään niin tärkeänä, että paja halutaan saada pysyväksi osaksi ammattiopiston opiskelijoiden tukitoimia myös hankkeen päättymisen jälkeen.

Työvaltainen oppiminen OTE Nuorten työpajoilla

SOSMETin puitteissa työvaltaista oppimista toteutetaan myös OTE Nuorten työpajoilla. Siellä työskentelevillä nuorilla aikuisilla on mahdollisuus suorittaa samalla puuttuva tai kesken jäänyt ammatillinen tutkinto valmiiksi. Pajamalli tukeekin sujuvaa siirtymistä opinnoista työelämään erityisesti niiden osalta, joille perinteinen koulumuotoinen opiskelu on tavallista haasteellisempaa.

OTE-pajat toimivat keskitetysti lähellä KSAOn kampukselta, mutta ovat erillinen osa Kouvolan kaupungin hyvinvointipalveluja. Hankkeen aikana työpajoilla toimivat alat ovat hieman eläneet, kun tekstiilien parissa toimiva paja lakkautettiin samaa tahtia vaatetuksen koulutuksen päättyessä KSAOssa, ja uusiin tiloihin muuton myötä saatiin valikoit-

maan myös catering-alaan liittyviä toimintoja. Pajatarjonta kulkee siten samansuuntaisesti työelämän muutosten kanssa. SOSMETin alla OTE-pajoilla työskentelee kaksi työvalmentajaa, jotka rakentavat yritys- ja yhdistysyhteistyötä paikallisten toimijoiden kanssa etsimällä nuorille lisää siirtosopimuspaikkoja tavoitteena rakentaa nuorille tuettu siirtyminen työpajalta työelämään.

Hankeyhteistyönä OTE-pajoilla on Opit työssä – hankkeen kanssa rakennettu Kymenlaakson yhteistä työpajaoppimisen mallia. Siihen liittyen OTE Nuorten työpajoilla on tehty osaamiskartoituslomakkeet käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinnosta restauroinnin artesaaniin osalta, kotityö- ja puhdistuspalvelujen perustutkinnosta ja puualan perustutkinnosta. Käytännössä osaamiskartoissa on kysymys siitä, että pajoilla on kartoitettu ammatillisten tutkintojen osiin liittyen ne toiminnot ja oppimisympäristöt, joissa ammatillista osaamistaan voisi osoittaa, ja joissa näyttöjä voisi suorittaa kokonaan tai osittain. Reformin myötä ammatillisten tutkintojen perusteet ovat menossa uusiksi, joten tarvetta osaamiskarttojenkin päivitykselle on vielä hankkeen loppumetreillä.

Tulevaisuuden näkymiä

Kouvolan alueella on kolmannen sektorin tarjoamia syrjäytymisen ehkäisyyn liittyviä palveluja leikattu viime aikoina aika rankalla kädellä. Kunnilla on kuitenkin tietty vastuu asukkaistaan, ja nuorten sujuva ja nopea siirtyminen työelämään lienee tavoitteena jatkossakin – jo ihan kuntien taloudenkin kannalta. Tuleva koulutusreformi edellyttää opiskelijoilta iästä riippumatta entistä enemmän itseohjautuvuutta ja työelämätaitojen hallintaa. Realismia kuitenkin on, etteivät nämä ole kaikilla nuorilla vielä riittävästi hallussa, ja tukea siis tarvitaan edelleen. Nuorten työpajat yksilö- ja työvalmentajineen tarjoavat sitä omalta osaltaan, ja Duunipaja puolestaan oppilaitoksen näkökulmasta. Yhdessä ne voivat merkittävästi vaikuttaa siihen, etteivät nuoret jäisi yksin, keskeyttäisi opintojaan ja jäisi työelämän kyydistä.

Kuvassa työvaltaisen oppimisen yhteistyömalli

<https://www.thinglink.com/scene/891266204088401922>

*Teksti: Kouluttaja ja hankevastaava Sini Javanainen
Kouvolan seudun ammattiopisto/KSAO Aikuisopisto
sini.javanainen@ksao.fi*

(tekstin pohjana myös duuniohjaaja Milla Seppälän, sekä aiemman hankevastaavan Miia Ojalaisen raportit)

*OTE Nuorten työpajat,
työpajajohtaja Sanna Taimisto, sanna.taimisto@kouvola.fi
työvalmentaja Ilmo Saarenpää*

Linkkejä:

www.ksao.fi/projektit/sosmet.html
www.ksao.fi/opiskelijalle/duunipaja/

Duunipaja-video:

<https://www.youtube.com/watch?v=9QQ6y7BtoLQ>

OTE-pajat:

<https://www.nuortenkouvola.fi/index/otenuortentyopajat.html>

Mikä on ohjausalan rooli kasvupalveluiden kehittämisessä — opinto-ohjaajaopiskelijan pohdintaa harjoittelusta TEM:ssä

Erään elokuisen viikon ajan seurasin lähietäisyydeltä työ- ja elinkeinoministeriön virkamiesten työtä. Ohjausalan opiskelijalle se tarkoitti näköalapaikkaa tulevan ammatin kannalta olennaisten ja yhteiskunnallisesti tärkeiden teemojen tarkasteluun. Viikon edetessä ei jäänyt epäselväksi, mikä asia on aivan erityisen keskeinen ohjausalan näkökulmasta juuri nyt ja tulevina vuosina: maakuntauudistus ja kasvupalvelut.

Maakuntauudistuksen on tarkoitus astua voimaan vuonna 2020, ja samalla yritys- ja TE-palvelut yhdistyvät kasvupalveluiksi. Valmistautuminen tähän on täydessä käynnissä niin ministeriössä kuin maakunnissakin. Merkittävä muutos tulee olemaan se, että palveluita ostetaan ulkopuolelta nykyistä huomattavasti laajemmassa mittakaavassa, ja tämä oli useaan otteeseen esillä myös tutustumisviikkoni aikana. Nyt on aika pohtia, miten hankinnat kannattaa tehdä – ja miten ei kannata – jotta ostetut palvelut tuottavat toivotun tuloksen.

Päällimmäisenä viestinä viikon aikana kokemistani kasvupalveluihin liittyvistä tilaisuuksista jäi mieleen se, että hankinnat tekevällä taholla on oltava selvä käsitys konkreettisesti tavoitteesta, mittareista ja reunaehdoista. Onko esimerkiksi työttömille tarjottavilla palveluilla tarkoitus saada asiakkaat työllistymään niin, että he ovat työelämässä vielä jonkin tietyn ajan jälkeen? Miten tavoitteen saavuttamista mitataan? Millaisia ehtoja ja vaatimuksia tulee asettaa, jotta palvelut toteuttavat tarkoitustaan eivätkä ajaudu voitontavoittelun välineeksi kansalaisen edun kustannuksella?

Julkisuudessa on käyty paljon keskustelua siitä, missä määrin palveluita tulisi ulkoistaa vai tulisiko ollenkaan. Tämä vastakkainasettelu on turhan mustavalkoinen, eikä tässä vaiheessa kovin hedelmällinen. Nyt, kun palvelujen laajempaa ulkoistamista valmistellaan, onkin tärkeää käydä keskustelua siitä, miten hankintaprosessit toteutetaan. Hankinnan voi tehdä perustellusti ja hyvin, tai niin, että toivottu tarkoitus ei toteudu. Esimerkiksi joissain maissa kustannustehokkuuteen keskittyminen palveluita ulkoistettaessa on tiettävästi kääntynyt itseään vastaan, kun taas toisissa tapauksissa hyvä ja laatuun keskittynyt valmistelu on johtanut parempiin palveluihin ja tuloksiin kuin aikaisemmin.

Laadun ja sisältöosaamisen merkitys korostui yhä uudelleen keskusteluissa viikon aikana. Samalla minulle kävi yhä selvemmäksi, että meillä ohjausalan osaajilla voi ja pitää olla näissä keskusteluissa tärkeä rooli. Laadulle on kasvupalvelujen kilpailutuksissa kysyntää, mutta siitä, miten laatu määritellään ja millaiset asiat sen takaavat, voi olla hyvinkin erilaisia käsityksiä. Ohjausalan ammattilaisilla on tähän tar-

jottavanaan arvokkaita ja olennaisia näkemyksiä. Tämä asiantuntemus voi olla avaintekijä, jolla varmistetaan että ne tavoitteet ja kriteerit, joiden perusteella palveluita kilpailutetaan, johtavat ihmisten ja koko yhteiskunnan hyvinvointiin.

Suomessa ohjausalan osaaminen on korkeatasoista, ja työkaluja laadukkaan ohjauksen turvaamiseksi on olemassa. Seuraava askel on huolehtia, että niin laaja yleisö kuin kasvupalveluista vastaavat tahotkin ovat tästä varmasti tietoisia ja kiinnostuneita. Juuri nyt eletään aikaa, jolloin meidän ohjausalan tekijöiden kannattaa tuoda näitä työkaluja ja osaamista esiin, jotta asiantuntevalla, ohjauksellisella otteella olisi vankka jalansija tulevaisuuden kasvupalveluissa.

Lopuksi haluan vielä kiittää koko TEM:n työelämän osamispalvelut -ryhmää ikimuistoisesta viikosta, jonka aikana opin enemmän kuin osasin mitenkään toivoa.

Kuvassa Matleena Kosonen

*Teksti: Opiskelija Matleena Kosonen
ohjausalan maisteriohjelma, Jyväskylän yliopisto
matleena.kosonen@gmail.com*

Suuntaviivoja elinikäisen ohjauksen toimintapolitiikalle ja palvelujärjestelyille:

Yhteiset tavoitteet ja periaatteet EU:n jäsenmaille ja komissiolle. European Lifelong Guidance Policy Network. Jyväskylä 2016.

<http://www.elgpn.eu/publications/browse-by-language/finnish/suuntaviivoja-elinikaisen-ohjauksen-toimintapolitiikalle-ja-palvelujarjestelyille-yhteiset-tavoitteet-ja-periaatteet-eu-n-jasenmaille-ja-komissiolle>

Koulutusta tarjolla

Tuloksellista verkostotyötä osaamisen kehittämislä — Kaakkois-Suomi kasvuun!

Tervetuloa verkostoitumaan ja saamaan ajankohtaista tietoa aluekehittämisestä, monimuotoisesta ohjauksesta ja Kaakkois-Suomen kansainvälistymisestä! Koulutuksiin voi osallistua myös muilta ELY-alueilta.

Kaakkois-Suomen ELY-keskus ja Etelä-Suomen aluehallintovirasto järjestävät yhteistyössä koulutuspäivän Kansainvälinen ja kulttuuritietoinen Kaakkois-Suomi Kouvolassa 29.9.2017.

Koulutuspäivän tavoitteena on saada näkökulmaa tulevaisuuden kansainvälistyvään työelämään ja sen tuomiin muutoksiin. Päivän aikana paneudutaan erityisesti siihen, millaisia osaajia kansainvälistyvä työelämä nyt ja tulevaisuudessa tarvitsee Kaakkois-Suomessa ja millaisia haasteita tämä asettaa ohjaustoiminnalle.

Koulutustilaisuus on tarkoitettu opinto-ohjaajille, nuorisotyöntekijöille, nuorten työpajojen ohjaajille/valmentajille, etivän nuorisotyön tekijöille, TE-toimistojen asiantuntijoille, ELO-verkostoille ja -yhteistyöryhmille, luovien alojen verkostoille, Ohjaamojen työntekijöille, elinkeinoelämälle sekä muille ohjaustyötä tekeville tai siitä kiinnostuneille henkilöille. Tilaisuus on maksuton. Ilmoittautumiset viimeistään 21.9.2017. Kutsu ja ohjelma (pdf, avi.fi)

Kaakkois-Suomen ELY-keskus ja Etelä-Suomen aluehallintovirasto järjestävät yhteistyössä koulutuspäivän **Työelämävalmiudet – yritteliäisyys ja monimuotoinen ohjaus** Kouvolassa 6.10.2017.

Koulutuspäivän tavoitteena on saada näkökulmaa tulevaisuuden työelämään ja sen tuomiin muutoksiin. Päivän aikana paneudutaan erityisesti siihen, millaisia osaajia ja avaintaitoja työelämä tulevaisuudessa tarvitsee. Systemaattinen verkostoyhteistyö oppilaitosten ja elinkeinoelämän välillä mahdollistaa uusia avauksia ja tuloksellista toimintaa Kaakkois-Suomessa.

Koulutustilaisuus on tarkoitettu opinto-ohjaajille, nuorisotyöntekijöille, nuorten työpajojen ohjaajille/valmentajille, etivän nuorisotyön tekijöille, TE-toimistojen asiantuntijoille, ELO-verkostoille ja -yhteistyöryhmille, Ohjaamojen työntekijöille, elinkeinoelämälle sekä muille ohjaustyötä tekeville tai siitä kiinnostuneille henkilöille. Tilaisuus on maksuton. Ilmoittautumiset viimeistään 28.9.2017. [Kutsu ja ohjelma](https://kehaemail.sst.fi/messages/view/2431/470/51f7684bec18972032234e6cfad54eef) (pdf, avi.fi). Uutiskirje löytyy <https://kehaemail.sst.fi/messages/view/2431/470/51f7684bec18972032234e6cfad54eef>

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta nro 4, syyskuu 2017 <https://peda.net/hankkeet/elotori>>Tiedotteet

Opettajankoulutusfoorumin seminaari 27.9.2017

Opettajankoulutusta ja opettajien osaamista kehitetään yhdessä. Opettajankoulutusfoorumin (OKM) syyslukukausi lähtee vauhtiin opettajankoulutuksen kehittämisohjelman toimeenpanon merkeissä, kun kevään erityisavustushaussa rahoitusta saaneet opettajankoulutuksen kehittämis-hankkeet käynnistyvät. Opettajankoulutusfoorumilla on tärkeä rooli hankkeiden tukemisessa ja sparraamisessa. Työn tueksi foorumin jaostyöskentelyä uudistetaan muodostamalla uudet jaokset kehittämis-hankkeiden teemojen ympärille. Jaosten toiminta on avointa kaikille opettajankoulutuksesta kiinnostuneille.

Tervetuloa Opettajankoulutusfoorumin (OKM) seminaariin keskiviikkona **27.9.2017 klo 10.00–16.00**. Opettajankoulutusfoorumin seminaarissa (OKM) kuullaan ja keskustellaan syksyllä käynnistyvistä opettajankoulutuksen kehittämis-hankkeista sekä suunnitellaan Opettajankoulutusfoorumin ja sen alla työskentelevien jaosten toimintaa.. Seminaari järjestetään Paasitornissa (Juho Rissanen -sali, Paasivuorenkatu 5 A, Helsinki).

Seminaariin ovat tervetulleita Opettajankoulutusfoorumin ja aiemmin toimineiden jaosten jäsenet, kehittämis-hankkeiden edustajat sekä muut foorumin jaostyöskentelystä kiinnostuneet. Tilaisuuteen pyydettiin ilmoittautumaan keskiviikkoon 13.9.2017 mennessä sähköisellä lomakkeella. Seminaarin aamu- ja iltapäivän osuuksia on mahdollista seurata verkkolähetyksenä sekä jälkikäteen tallenteena.

Lisätietoa <http://minedu.fi/tapahtumat/2017-09-27/opettajankoulutusfoorumin-seminaari>

ELO-torin koulutuskalenteri

Alueelliset ELO-ryhmät ja valtakunnallinen ELO yhteistyöryhmä tiedottavat koulutuksistaan, seminaareistaan ja työkokouksistaan ELO-torilla koulutuskalenterissa osoitteessa <https://peda.net/hankkeet/elotori>

Eurooppalainen dysleksiaviikko 2.-8.10.2017

Eurooppalaista dysleksiaviikkoa vietetään 2-8.10.2017. Oppimisen apuvälinekeskus järjestää **tiistaina 3.10.2017 klo 9-17 koulutuksen erilaisen oppijan tunnistamisesta, testaamisesta ja oppimisen apuvälineistä (tietokone, tabletit)**. Tilaisuuteen voi osallistua etänä, tulla paikalle Helsingin tai Oulun pääkatsomoon tai mennä paikallisen lukijärjestön kisakatsomoon. Voit myös itse järjestää kisakatsomon esimerkiksi kirjastoon tai kouluun. Tarkempi ohjelma ja aikataulu <https://erillaisten-oppijoiden-liitto-ry.creamailer.fi/email/59b784fa01abb>

Ohjausalan pohjoismainen ja kansainvälinen yhteistyö

Keskustelua ohjauksesta Ruotsin ja Suomen välillä

Lärarnas Riksförbund ja Ruotsin valtiopäivät järjestivät Tukholmassa 8.6.2017 opinto-ohjausta ja sen tulevaisuutta käsittelevän tilaisuuden. Tapahtumassa julkistettiin valtakunnallinen selvitys siitä, millaiseksi ruotsalaiset lukiolaiset arvioivat saamansa opinto-ohjauksen. Opetushallituksesta Mika Launikari oli kutsuttu tilaisuuteen kertomaan kehitystyöstä, jota Suomessa on tehty elinikäisen ohjauksen eteen viime vuosina. Ruotsi-Suomi-akselilla käyty ajatusten ja kokemusten vaihto ohjauksen tilasta kummassakin maassa rikastutti tapahtumaa huomattavasti.

Ohjauksen tila Ruotsissa

Tällä hetkellä Ruotsissa käydään vilkasta keskustelua siitä, mitä elinikäisen ohjauksen eteen pitäisi maassa tehdä. Kaikkien osapuolten yhteinen näkemys on se, että jotain ehdottomasti pitäisi tehdä, mutta haasteena on, ettei mikään tahon keskitetysti koordinoi kansallisen tason kehittämistyötä. Lisäksi paikallishallinnolla on Ruotsissa varsin paljon päätös- ja määräysvaltaa, mikä ei aina edesauta valtakunnan tason linjausten läpiviemistä kuntasektorilla.

Monet poliittiset puolueet ovat Ruotsissa nostaneet ohjauksen ja sen tärkeyden esiin. Ne ovat myös tehneet useita aloitteita ja käynnistäneet toimenpiteitä ohjauksen kehittämiseksi. Tämä ei kuitenkaan muuta sitä tosiasiaa, että maassa tarvitaan valtakunnallisia linjauksia siitä, mihin laajempiin koulutus- ja työmarkkinapoliittisiin tavoitteisiin ohjauksella pyritään.

Ruotsissa on hyvä ohjaajakoulutusjärjestelmä ja sitä kautta oppilaitoksissa paljon ammattitaitoista ohjaajakuntaa. Ruotsissa ei tällä hetkellä kuitenkaan ole Suomen perusopetuksen ja lukiokoulutuksen kaltaisia opetussuunnitelmia, joissa opinto-ohjauksen tavoitteet on selkeästi määritelty ja tuntijako sitä varten tehty. Lisäksi ohjauksen asema vaihtelee kunnasta ja oppilaitoksesta toiseen. Ruotsalaisyleisö kiinnittikin erityistä huomiota siihen, että Suomessa ohjaus nähdään prosessina, joka alkaa jo alakoulussa ja jatkuu koko kouluajan. Tämän tiimoilta pohdittiinkin, mitä pitäisi Ruotsissa tehdä, jotta nykyistä paremmin voidaan varmistaa nuorille ja aikuisille oikeamääräinen ja -aikainen ohjaus.

Lukiolaisselvityksen tuloksista

Ruotsissa tehtyyn opinto-ohjausta koskeneeseen kyselyyn valikoitui mukaan 1500 lukio-opinnot syksyllä 2016 aloittanutta vastaajaa. Selvityksellä kartoitettiin sitä, millaista opinto-ohjausta opiskelijat olivat peruskoulussa saaneet ja millaisia vaikutuksia sillä oli ollut heihin lukio-opintojen alkutaipaleella.

Tulosten mukaan jopa puolella niistä opiskelijoista, jotka katsoivat saaneensa liian vähän ohjausta peruskoulussa, oli riskinä keskeyttää jatko-opinnot. Samoin näyttää siltä, että heikommin koulussa menestyvät nuoret saavat enemmän ohjauksellista tukea kuin paremmin pärjäävät, joskin hyvin menestyvät tytöt myös aktiivisesti kääntyvät opinto-ohjaajan puoleen. Maahanmuuttajataustaiset nuoret ja heidän perheensä olivat keskimäärin tyytymättömiä saamaansa ohjaukseen.

Tuloksista on nähtävissä se, että ohjauksen sisällöillä ja painopisteillä on merkitystä. Nuorille on tärkeää saada ohjauksesta apua omaan itsetuntemukseen, vahvuuksiensa ja kiinnostuksen kohteidensa löytämiseen sekä tulevaisuuden suunnitelmien tekemiseen.

Paneelikeskustelussa kuultua

Tilaisuuden lopuksi järjestetyssä paneelikeskustelussa keskusteltiin mm. siitä, mitä ammatinvalinnalla ja urasuunnittelulla tarkoitetaan. Paneeliosallistujat totesivat, että todella tärkeää on saada nuori ymmärtämään opintojen kautta hankitun osaamisen merkitys, koska se on avain työelämään.

Nuorille ei nykyisin enää pitäisi puhua ammasteista tai ammatinvalinnasta, sillä työelämä on niin suuressa murroksessa, että "tämän päivän ammattia" ei mahdollisesti enää huomenna ole olemassakaan. Pikemminkin pitäisi nuoren kanssa pohtia sitä, mikä toimiala ja minkä tyyppiset tehtävät häntä siellä kiinnostavat ilman, että puhutaan niistä ammatinimikkeillä. Olennaisempaa onkin tarkastella sitä, mitä osaamista eri aloilla ja eri tehtävissä tarvitaan sekä miten sitä on mahdollista hankkia.

Raportit:

- Lärarförbundet (2017). [Vägledning: En förutsättning för att lyckas i skolan och livet](#)
- Lärarförbundet (2017). [Vägledning måste bli hela skolans ansvar](#)

Kuva: Nina Ahlroos, Universitets- och högskolerådet/Euroguidance Sweden

Teksti: Tietoasiantuntija Mika Launikari, Opetushallitus/Euroguidance, mika.launikari@oph.fi

Euroopan julkisten työvoimapalvelujen verkoston vertaisoppimisseminaari uraohjauksesta ja elinikäisestä oppimisestä Helsingissä kesäkuussa 2017

Helsinkiin kokoontui 28. – 29. kesäkuuta julkisten työvoimapalvelujen asiantuntijoita yli 20 maasta pohtimaan uraohjauksen ja elinikäisen oppimisen merkitystä muuttuvilla työmarkkinoilla ja urapoluilla. Seminaarin tarkoituksena oli keskustella julkisten työvoimapalvelujen uraohjauksesta ja elinikäistä oppimista koskevista haasteista; miten esimerkiksi erilaiset institutionaaliset puitteet ja palvelujärjestelmät pystyvät vastaamaan tähän haasteeseen. Seminaarissa pohdittiin myös miten julkisten työvoimapalvelujen roolia työelämän murroksessa voitaisiin vahvistaa ja miten yhteistyötä eri tahojen kanssa voitaisiin vahvistaa. Tavoitteena oli, että osallistujat voisivat hyödyntää vertaisoppimiskokemustaan mm. tukemalla uraohjauksen ja elinikäiseen oppimiseen liittyvien palvelujen kehittämistä omissa organisaatioissaan.

Osallistujat vierailivat seminaarin yhteydessä myös Helsingin Ohjaamossa, jonka toiminta herätti paljon kiinnostusta. Yhteistyötä lieneekin luvassa myös jatkossa.

Seminaarimateriaalit löytyvät komission PES (Public Employment Services) -verkoston sivuilta osoitteesta: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=1163&eventsId=1232&furtherEvents=yes>

Seminaarin taustamuistio suomeksi löytyy osoitteesta <https://peda.net/hankkeet/elotori/4ve/muut-materiaalit>

Teksti: Neuvotteleva virkamies Tiina Oinonen, Työ- ja elinkeinoministeriö, työllisyys- ja yrittäjyysosasto tiina.oinonen@tem.fi

Suomalainen ohjausasiantuntijuus näkyi ja kuului Koreassa kesäkuussa 2017

Kahdeksas kansainvälinen elinikäisen ohjauksen toimintapolitiikan symposium järjestettiin Soulissa, Etelä-Koreassa 18.-21.6.2017. Symposiumin järjestäjinä olivat Korean ammatillisen koulutuksen tutkimuskeskus, KRIVET sekä ohjauksen toimintapolitiikan kansainvälinen verkosto (International Centre for Career Development and Public Policy, ICCDPP) Korean opetusministeriön tukemana. Symposiumiin osallistui 107 ohjausalan päättäjien, asiantuntijoiden, tutkijoiden sekä palvelujen tuottajien edustajaa 21 maasta¹ ja alan kansainvälisistä organisaatioista: Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestöstä (OECD), Euroopan

ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskuksesta (CEDEFOP) sekä Euroopan koulutussäätiöstä (ETF).

Muuttuvat työmarkkinat haastavat ohjausta

Tapahtumassa keskityttiin mm. työmarkkinoiden muutoksiin sekä urasuunnittelun tärkeyteen, ohjaajakoulutukseen ja ohjauskäytäntöihin sekä ohjauspalveluiden kokonaisvaltaiseen kehittämiseen koulutuksen ja työelämän alueilla. Näitä asioita tarkasteltiin valtaosin kansallisista politiikka- ja strategiatason linjauksista käsin, joskin työryhmäkeskusteluissa tuotiin esiin myös niihin liittyviä käytännön Aspekteja. Eri näkökulmat ja monet tasot yhdistyivät etenkin ohjaajakoulutuksesta käydyissä keskusteluissa (mm. politiikka, tutkimus, käytäntö ja menetelmät, ammatillinen osaaminen ja kehittyminen, etiikka, jne.). Paljon huomiota kiinnitettiin myös ajantasaisen ja relevantin työelämä- ja työmarkkinatietouden saatavuuteen ja käytettävyyteen ohjauksessa. Järjestäjämaana Korea esitteli uutta malliaan integroida ohjaus perusopetukseen yhden lukukauden mittaisena jaksona, jolloin oppilailta on mahdollisuus osallistua monialaisiin työelämäprojekteihin (*free learning semester*).

Maiden tilanteet vaihtelevat

Symposiumiin osallistui useita kehittyvien talouksien maita Pohjois-Afrikasta, Aasiasta ja latinalaisesta Amerikasta. Niiden lähtökohdat ohjauksen kehittämiseksi poikkeavat suuresti siitä, mihin olemme Suomessa tottuneet. Ohjausalan terminologia ei maiden ja maanosien välillä ole vakiintunut tai yksiselitteinen. Siksi samaan asiaan tai käsitteeseen ilmiöön voidaan viitata useammilla termeillä sen perusteella, mistä päin maailmaa ja miltä hallinnon alalta puhuja on. Pohjois-Amerikassa on vallalla käyttää käsitettä *career development* ohjauksen yläkäsitteenä, ja 2000-luvulla Euroopan unionin jäsenmaissa käsitteeksi on vakiintunut elinikäinen ohjaus - *lifelong guidance*. Tapahtumassa todettiin, että eri terminologian takia ohjausalalla on tarpeen tuottaa välineitä, jotka mahdollistavat erilaisten työmuotojen ja palvelujärjestelyjen kansainvälisen kehittämisen yhteisistä toiminnallisista lähtökohdista.

Monialaiset palvelut puhuttivat osallistujia

Suomalainen ohjausasiantuntijuus ja ohjaajakoulutus, konseptuaalinen ajattelu ja teoreettinen mallinnus sekä kansallisen tason koordinaatio ja monialainen yhteistyö ohjausalalla ovat menestystekijöitä, jotka saavat Suomen näyttämään ohjauksen mallimalta. Kysyntää suomalaiselle ohjausosaamiselle löytyy monista maailman maista. Esimerkiksi Ohjaamo-palvelumalli herätti suurta kiinnostusta.

¹ Suomen edustajina mukana olivat: Teija Felt ja Ari-Pekka Leminen (Työ- ja elinkeinoministeriö), Mika Launikari (Opetushallitus) sekä Jaana Kettunen ja Raimo Vuorinen (Jyväskylän yliopisto, Koulutuksen tutkimuslaitos)

Muiden maiden asiantuntijat olivat erityisen vaikuttuneita siitä, miten asiakkaat on alusta asti otettu mukaan Ohjaamo-palvelukonseptin ideointiin ja kehittämiseen. Vaikka asiakasnäkökulmasta paljon puhutaan palveluiden suunnittelussa, ei kohderyhmien osallistaminen kuitenkaan ole kovin yleistä kaikkialla maailmassa.

Kansallinen toimintasuunnitelma

Ennen varsinaista ICCDPP-symposiumia kansallisten delegaatioiden tehtävänä oli laatia seminaarin teemojen pohjalta kansallinen tilannekatsaus olemassa olevien kansallisten linjausten ja tutkimustiedon perusteella. Näiden maareporttien synteetit toimivat yhteisten pöytäkeskustelujen pohjana. Päivien aikana tehtävänä oli laatia myös maakohmainen työsuunnitelma, jonka tarkoituksena oli priorisoida kansallisia toimenpiteitä, joita kukin maa katsoi aiheelliseksi viedä eteenpäin uraohjauksen ja ohjauspalveluiden kehittämiseksi seuraavan kahden vuoden aikana (2017-19). Suomen kansallinen ryhmä esitti tavoitteekseen lisätä keskustelua kansallisten päätöksentekijöiden kanssa elinikäisen ohjauksen kokonaisuudesta sekä sen tuottamasta lisäarvosta talouskasvulle ja yhteiskunnan kestäväälle kehitykselle. Lisäksi Suomi piti tärkeänä mm. uudistaa ja päivittää vuodelta 2011 olevaa kansallista elinikäisen ohjauksen strategiaa.

Yhteinen julkilausuma

Symposiumin keskustelujen pohjalta tuotettiin yhteinen julkilausuma, johon on kiteytetty tapahtuman keskeiset sisällöt ja koottu toimenpide-ehdotuksia palvelujen kehittämiseksi kansallisella ja/tai alueellisella tasolla. Symposiumin osallistujien mukaan päättäjien tulisi:

Työmarkkinoiden muutoksiin paremmin vastaamiseksi:

- Laatia kansallinen monihallinnollinen uraohjauksen strategia
- Ottaa huomioon, että kansalaisten uraan liittyvät tarpeet kohdentuvat usealle eri hallinnonalalle
- Ottaa työnantajat mukaan kehittämään kansallisia TNO-palveluja ja ohjausjärjestelyjä
- Parantaa palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta
- Organisoida palvelut elinikäisen ohjauksen näkökulmasta.

Ohjausjärjestelyjen tehostamiseksi:

- Suunnitella ja toteuttaa ohjauspalvelut tiiviissä yhteistyössä sidosryhmien (vanhemmat, työnantajat, koulutusorganisaatiot, kansalaiset) kanssa
- Taata, että kansalaisilla on mahdollisuus työkokeiluun ja työssä oppimiseen
- Tuottaa laadukasta koulutus- ja työmarkkinatietoa
- Hyödyntää tieto- ja viestintäteknologiaa
- Tukea työnantajia henkilöstölle suunnattujen uraohjauspalvelujen tuottamisessa
- Käyttää tutkimustietoa palvelujen ja niitä koskevien päätösten perustana.

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta nro 4, syyskuu 2017
<https://peda.net/hankkeet/elotori>>Tiedotteet

Ohjaushenkilöstön koulutuksen kehittämiseksi:

- Suunnitella ja toteuttaa alan ammattilaisten koulutus tiiviissä yhteistyössä sidosryhmien kanssa
- Tukea aktiivisesti alan ammattimaisuutta
- Kehittää tehokkaat monialaiset ja -ammattilliset palvelut
- Taata korkealaatuinen ohjausalan ammattilaisten peruskoulutus
- Tukea alan ammattilaisten järjestöjen kehittämistä.
- Tunnistaa jatkuvan ammatillisen kehittymisen täydennyskoulutuksen tarve.

Urasuunnittelutaitojen hankkimiseksi:

- Määritellä urasuunnittelutaitojen sisältö
- Käynnistää laaja-alainen keskustelu urasuunnittelutaidoista
- Sisällyttää urasuunnittelutaitojen oppiminen ja syventäminen osaksi koulutusjärjestelmää ja TE-palveluja
- Rohkaista ohjausalan ammattilaisia edistämään urasuunnittelutaitojen kehittämistä.

Symposiumin materiaalit ja julkilausuma ovat saatavilla tapahtuman verkkosivuilta: <http://iccdpp2017.org>. Aiempien symposiumien aineistot on koottuna ICCDPP:n sivuille <http://iccdpp.org>.

Kuvassa työmarkkinaneuvos Teija Felt työ- ja elinkeinoministeriöstä esittelemässä Ohjaamo –toimintamallia

Teksti: Mika Launikari, Opetushallitus/Euroguidance, mika.launikari@oph.fi ja Raimo Vuorinen, Koulutuksen tutkimuslaitos, Jyväskylän yliopisto, raimo.vuorinen@jyu.fi

Massachusetts Institute of Technology (MIT) Career Development handbook 2017 - 2018

The MIT Career Development Handbook is published once a year, in September, by Global Education & Career Development at the Massachusetts Institute of Technology:

<https://gecd.mit.edu/sites/default/files/about/files/career-handbook.pdf>

Ajankohtaiskatsauksen aineistojen kirjoittaminen

Elinikäiseen ohjaukseen liittyvien artikkeleiden kirjoittaminen

- Elinikäiseen ohjaukseen liittyvät artikkelit ovat tervetulleita; myös ideoita kirjoituksiksi otetaan mielellään vastaan.
- Artikkelin pituus saa olla enintään yhden sivun (A4) mittainen mukaan lukien valokuvat ja logot
- Artikkelia kirjoittaessa on hyvä viitata lähdeaineistoihin, esim. linkit, www-sivut ja yhteystiedot lisätietojen antajasta koskien artikkelin asiasisältöä. Myös artikkelin tekstin kirjoittaja yhteystietoineen tulee ilmoittaa
- Artikkeleita toivotaan lähetettävän word-tiedostona sekä niihin liittyviä logoja ja/tai valokuvia sähköpostilla osoitteeseen
tiina.asunmaa@tem.fi
- Ajankohtaiskatsauksesta vastaa opetus- ja kulttuuriministeriön sekä työ- ja elinkeinoministeriön yhteisesti asettama valtakunnallinen Elinikäisen ohjauksen yhteistyöryhmä 2015 – 2020 (ELO-yhteistyöryhmä). ELO-yhteistyöryhmän työ perustuu elinikäisen ohjauksen kehittämisen strategisille tavoitteille (Opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2011:15 www.minedu.fi)
- Ajankohtaiskatsaus ilmestyi ensimmäisen kerran lokakuussa 2016. Ajankohtaiskatsaukset perustuvat ELO-yhteistyöryhmän vahvistamaan vuosittaiseen viestintäsuunnitelmaan.
- Toimituksesta vastaa työ- ja elinkeinoministeriö, työllisyys- ja yrittäjyys-osasto, työelämän osaamispalvelut –ryhmä neuvotteleva virkamies Hillevi Lönn ja suunnittelija Tiina Asunmaa sekä opetus- ja kulttuuriministeriö, ammatillisenkoulutuksen osasto neuvotteleva virkamies Ulla-Jill Karlsson ja opetusneuvos Raija Meriläinen.
- Ajankohtaiskatsaus on luettavissa osoitteessa <https://peda.net/hankkeet/elotori> >Tiedotteet.